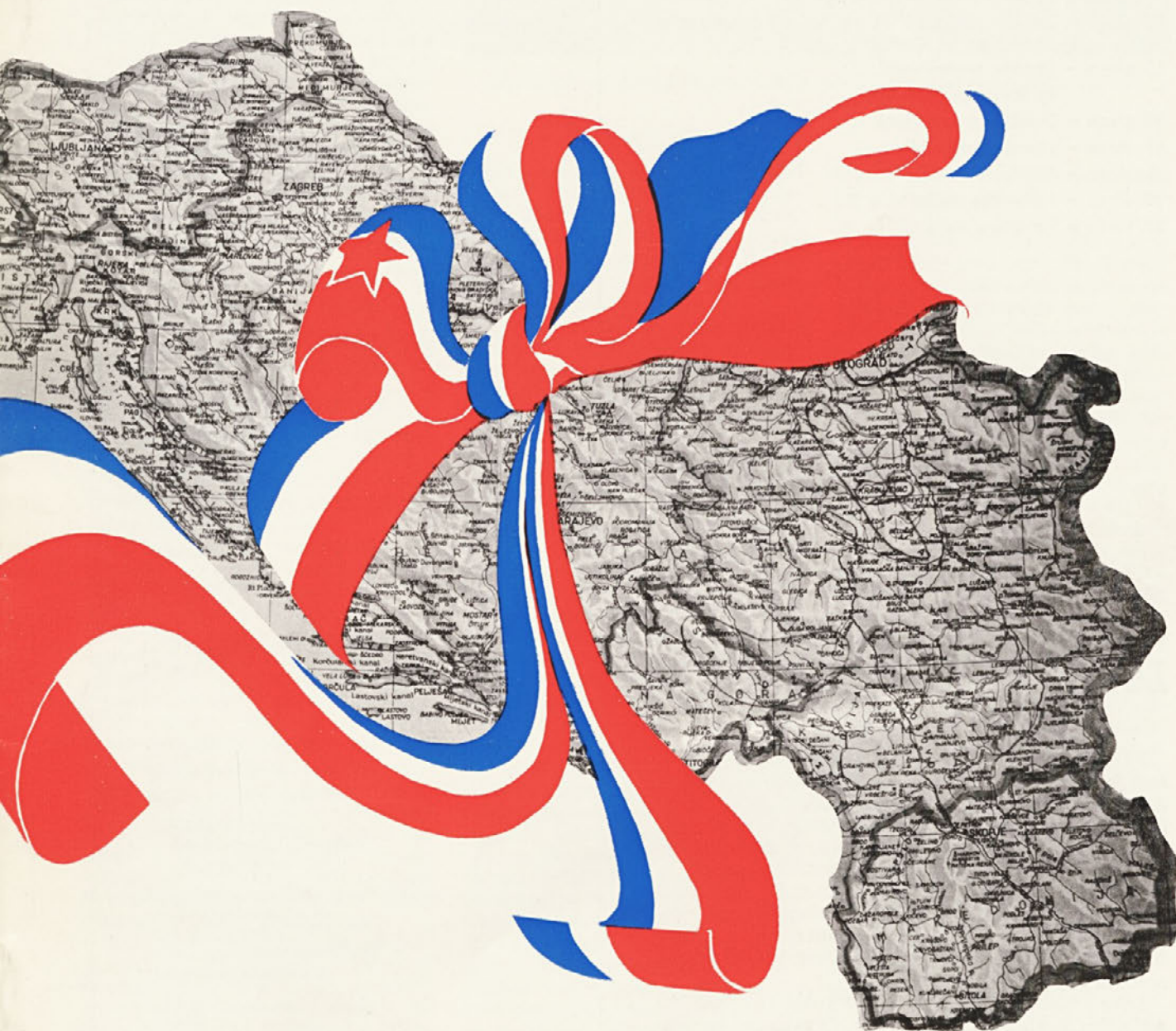

KNJIŽNICA
EDVARDA KARGEJA
V CELJU

naš aero

8
85

VSEBINA 8. ŠTEVILKE:

1. stran – Gospodarjenje ...
2. stran – Aero – Shanghai
Investicijska dejavnost v letu 1986
4. stran – Samoprispevek III
5. stran – Iz delegatskih klopi skupščine SFRJ
6. stran – Volitve – oziroma kaj bi bilo potrebno
spremeniti
7. stran – Občni zbori osnovnih organizacij zveze
sindikato TOZD in DSSS
10. stran – Inovacije v letošnjem letu
11. stran – Obisk v Ljutomeru
Zabavna oddaja RTV Ljubljana v AERU –
Medvode
12. stran – Klub OZN Aero Celje sodeluje v akciji Unicefa
– pomoč otrokom
Socialna klima
13. stran – Brigadirski zapis
14. stran – Sodelovanje med tujimi študenti in univerzo
po končanem študiju
15. stran – Drobne zanimivosti
Ex tempore Sora 85
16. stran – Bolečine v hrbtenici
17. stran – Literarni utrinki
18. stran – Naši sodelavci
19. stran – Preberite, ne bo vam žal ...
20. stran – Za dobro voljo

Ob 29. novembru DNEVU REPUBLIKE

29. novembra 1943. leta se je v malem bosanskem mestecu Jajcu v večernih urah pričelo drugo zasedanje AVNOJ-a. Delovna predsednika zasedanja sta bila dr. Ivan Ribar in dr. Vojislav Kecmanović in vodila zasedanje, ki je obsegalo osem točk dnevnega reda. Na zasedanju so sodelovali delegati iz vseh republik in pokrajin, vrhovni komandant NOV in POJ Josip Broz Tito in člani vrhovnega štaba. Na zasedanju so delegati izvolili začasne organe vrhovne narodne oblasti v Jugoslaviji med narodno osvobodilno vojno in na pobudo predsedstva AVNOJ imenovali Josipa Broza Tita za maršala Jugoslavije.

Letos praznujemo, skupaj z našo republiko dvainštirideseti rojstni dan in štirideset let življenja v svobodni Jugoslaviji.

Ob prazniku, dragi bralci, vam iskreno čestitamo.

Uredništvo

naš aero

GLASILO KEMIČNE, GRAFIČNE
IN PAPIRNE INDUSTRIJE CELJE

CELJE, NOVEMBER 1985

LETNIK XXIV – številka 8

uredniški odbor

ivanka čater, rado čepič, slavka hladnik,
jože jazbec, jelka kajtna, vera radič,
miro ribežl, cvetka robas, tone svetelšek,
tone škerbec, srečko vavričuk, tine žnidar

svet glasila

albina cizej, milena krizman, vladimira notar,
ivica stare, gregor švab, bojana videnšek

glavna in odgovorna urednica

jelisaveta podgornik

tehnično vodstvo

danilo herman

uredila

dora rovere

oblikovanje naslovne strani

lotka marvin

tisk

aero, tozd grafika
za tiskarno drago vračun

naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor
aero – celje, čuprijska 10

po mnenju republiškega sekretariata
za prosveto in kulturo,
št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oproščeno temeljnega davka
od prometa proizvodov

glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 3.100 izvodov

Gospodarjenje ... gospodarjenje ...

Gospodarjenje, to temeljno področje našega permanentnega analiziranja in ocenjevanja, istočasno pa osnova vsemu tekočemu in prihodnjemu delovanju, to področje se v obdobju zadnjih let srečuje z vedno večjimi problemi. Kljub izredno velikemu številu kriterijev, po katerih ocenjujemo uspešnost ali neuspešnost, enotnih ocen ni. Spreminjajoči se pogoji, v katerih posamezne organizacije dela poslujejo, omejitve v delovanju splošnih ekonomskih kriterijev ter nejasni pogoji v prihodnje, otežujejo realnost ocenjevanja učinkovitosti lastnega dela.

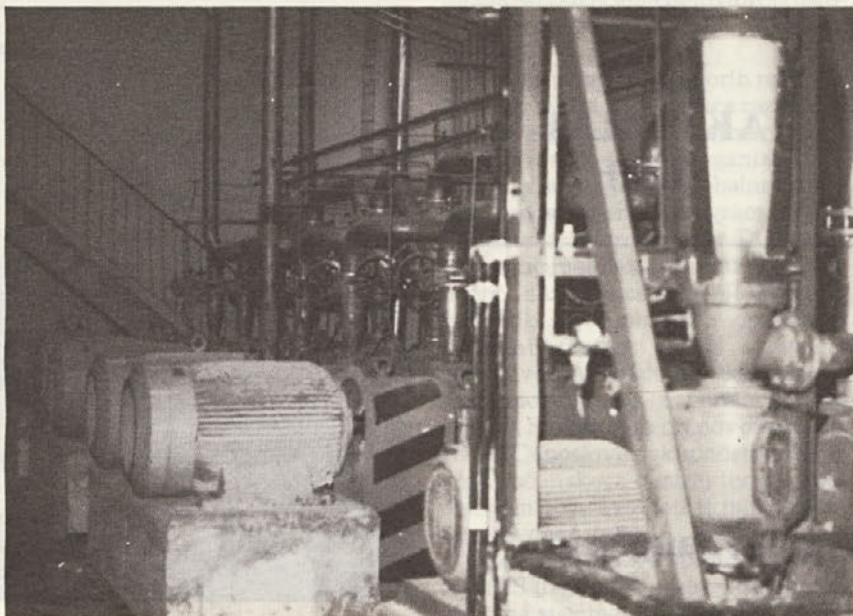
Gospodarjenje v inflacijskih razmerah, v kakršnih živimo trenutno v Jugoslaviji, pa seveda še dodatno otežuje to ocenjevanje uspešnosti in to predvsem zaradi svojih vplivov na realno prikazovanje temeljnih ekonomskih kategorij.

Ne bomo se spustili na nivo teoretičnih razprav, vendar le opozorimo na osnovno, vsem samo po sebi jasno in razumljivo trditev. Celotno poslovanje se sintetizirano izraža vrednostno in to prihodki, odhodki in finančni efekti za določeno obdobje, stanje sredstev ter virov sredstev kot premoženje pa na določen dan.

Zaradi rastoče stopnje inflacije sproti spremljanje poslovanja vsebuje v svojem prikazovanju vrsto problemov kot na primer: prenizko ovrednotena sredstva in prenizko izkazane obveznosti do lastnih virov, ali pa prenizko izkazani odhodki in previsok »dobiček« ... in podobno.

V razmerah visoke inflacije je tudi obračun osebnih dohodkov v določeni meri kategorija življenjskih stroškov. Kljub številnim dogovorom, ki jih imamo, kaže praksa na v precejšnji meri avtonomno gibanje osebnih dohodkov. Pri organizacijah s slabimi poslovnimi rezultati bolj kot dohodek na osebne dohodke, vplivajo osebni dohodki na slabši končni izid.

Če smo že omenili realnost prikazovanja temeljnih ekonomskih kategorij v pogojih inflacije in na njih temelječe ocenjevanje, moramo opozoriti še na to, da so nekateri ukrepi, ki so bili v Jugoslaviji sprejeti, usmerjeni v zagotavljanje realnejšega prikazovanja dohodka in njegovega razporejanja.

Z boljšim delom in stroji ter napravami bomo lahko dosegali boljše rezultate

Kljub vsemu moramo, če sprejmemo trditev, da »inflacija, ki prekoračuje 10 %, podre jasne predstave o dohodku in poslovnem izidu«, za realnost ocenjevanja upoštevati vrsto dodatnih elementov, razne prilagoditve, ocene in logična sklepanja.

Vse v uvodu navedene splošne ugotovitve veljajo in jih tudi ne moremo zanemariti, ko se vprašujemo o uspešnosti oziroma neuspešnosti našega lastnega poslovanja. V določeni meri smo sicer že v planu, kot osnovi ciljnega delovanja poizkušali predvideti pogoje poslovanja in vključiti vplive inflacije, vendar so bila v času priprave plana za leto 1985 predvidevanja bistveno drugačna. Zato so se zdeli marsikomu v planu zastavljeni vrednostni cilji nerealni – previsoki. Dejanska gospodarska gibanja v letu 1985 pa kažejo, da jih je možno doseči, z boljšim in kvalitetnejšim delom, tudi preseči, vendar ne v vseh elementih in vseh TOZD enako.

Da ne bi ponavljali že preanaliziranega devetmesečnega poslovanja, ki ga tudi v tem obdobju do zaključka poslovnega leta ne moremo bistveno spremeniti, navajamo le nekaj področij, ki so vplivala na individualne ali skupne efekte delovne organizacije. Neugodno finančno stanje in zastoji v prodaji pri posameznih skupinah proizvodov so ob sorazmerno počasnem obračanju naših obratnih sredstev vplivali negativno na dohodke. V doseženih finančnih rezultatih se odraža vpliv povečanja količinske proizvodnje in visoka inflacijska gibanja, ki smo jim s svojimi prodajnimi ocenami sledili tudi v AERU. Nizek plasman novih proizvodov zahteva temeljito

analizo tako z marketinškega kot tudi proizvodnega vidika. Še vedno sorazmerno nizko izkoriščanje instaliranih kapacitet, dokaj visoki stroški na enoto proizvoda in s tem nižja konkurenčnost na domačem, zlasti pa tujem trgu zahtevajo temeljito oceno realnosti normativov, kalkulacij, lastne cene, jasno postavitve realne meje rentabilnosti proizvodnje posameznega proizvoda. Ob tem ne smemo zanemariti dejstva, da nekateri stroški (fiksn) nastajajo, ali proizvajamo ali ne, večjo proizvodnjo pa se na enoto proizvoda znižujejo. Področje izvozne dejavnosti je ob naši odvisnosti od uvoženih surovin ter investicijskih ciljev prioriteto. Kljub temu, so negativna odstopanja za začetnim velika, vzroki v veliki meri znani. Zato vseh potrebnih ukrepov ne ponavljamo.

Še bi lahko naštevali razloge za takšne ali drugačne dosežene poslovne efekte, usmerili lastna razmišljanja tudi na zunanje vplive, na vplive tekoče ekonomske politike, ki v močni meri omejujejo lastne aktivnosti. Vendar se moramo zavedati, da se ti vplivi odražajo v našem delu, pa tudi v delu ostalih gospodarskih subjektov v jugoslovanskem prostoru. Kritika zunanjih vplivov nam ob analizi lastnega stanja, poslovanja ne bo izboljšala. Jasna analiza lastne problematike, opiranje na lastne sile (ne le kot fraza) ter iskanje notranjih rezerv pa lahko Aero v teh težkih pogojih gospodarjenja postavi v jugoslovanskem prostoru na mesto, ki mu pripada glede na proizvodno usmeritev, kadrovske in proizvodne zmogljivosti, doseženo stopnjo povezanosti in cilje.

Milena Brezigar

NAŠE AKTUALNE TEME

Aero-Shanghai

Te dni mineva leto odkar smo podpisali pogodbo o dobavi znanja in opreme za izgradnjo tovarne samokopirnih papirjev v Shanghaiu. Po ureditvi pravnih formalnosti je uradna veljavnost pogodbe pričela 18. 3. 1985. Na ta datum so vezane vse terminske obveznosti, ki so bile v tem obdobju: dostava splošnih podatkov za izdelavo elaborata, investicijska dokumentacija za posamezne stroje in opremo in predaja kompletne know-how dokumentacije. Know-how dokumentacija je bila letos glavna pogodbeni obveznost Aera in hkrati tudi najobširnejša naloga Aera v tem projektu. Po slabih izkušnjah z Nashuo izpred 10 let smo želeli v ta osnovni pismeni dokument vnesti v najširšem smislu celotno znanje, izkušnje, informacije in priporočila s področja samokopirnega papirja. Celotno dokumentacijo smo razdelili v naslednje dokumente:

1. Splošni podatki
2. Atesti, standardi
3. Osnovni papirji
4. CF premaz
5. CB premaz
6. SC premaz
7. Surovine
8. Kontrola kakovosti
9. Integralni sistem zagotavljanja kakovosti
10. Polizdelki in izdelki
11. Premazovanje
12. Dodelava
13. Pomožne naprave
14. Izvedbeni načrti za prekucnik rol
15. Garancijske specifikacije
16. Know-how za melapret PTS

Vsi dokumenti skupaj so izdelani na 921 listih in vsebujejo 1146 listov prilog. Razen zadnjega poglavja (tega je izdelal Melamin Kočevje) je dokumente izdelalo 10 nosilcev in 10 sodelavcev iz Aera v času od maja do septembra, za kar so prejeli skupaj po po-

Tim sodelavcev pri projektu Kitajska

godbenem delu nagrado 2.000.000 din. Zbrano znanje imamo v slovenskem in angleškem jeziku in bo lahko služilo za interno uporabo in za eventualne nove kupce našega znanja. Naši partnerji v Shanghaiu so doslej izpolnili vse svoje finančne obveznosti, vključno s plačilom 50 % vrednosti know-how (112.500 US \$). Zaradi od-

daljenosti in specifičnosti situacije na Kitajskem je trenutno nekoliko vprašljiva dinamika projektiranja objekta in priprav na izgradnjo, kar pa bomo ugotovili ob novembrskem obisku predstavnikov Aera in BMB v Shanghaiu.

Kim Bogo

Investicijska dejavnost v letu 1986

Glede na to, da se bliža konec poslovnega leta 1985, vas želimo tudi informirati o investicijski aktivnosti DO Aero glede na zastavljene cilje v tem letu.

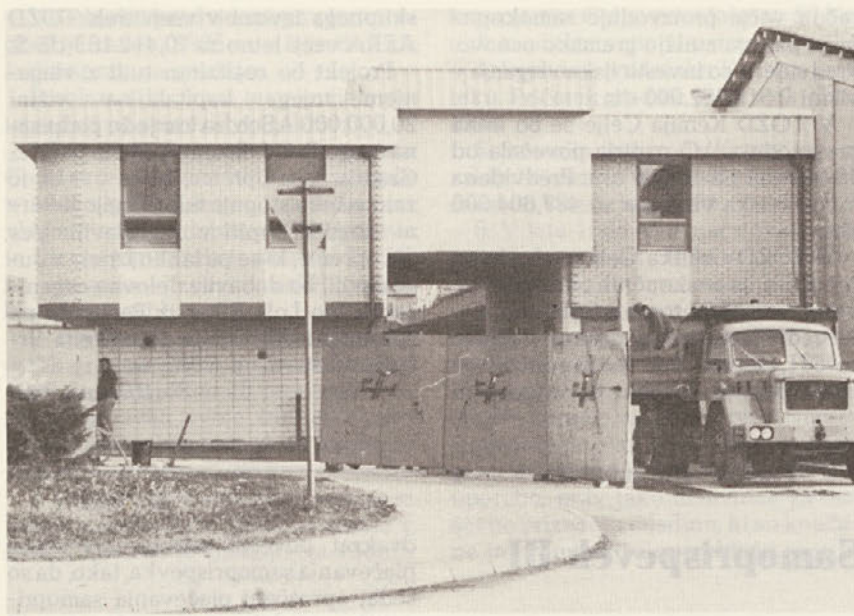
V TOZD Kemija Celje smo uspešno končali investicijo v skladišče vnetljivih in nevarnih tekočin, ki že služi svojemu namenu. S to investicijo so se uredile in izboljšale razmere na področju skladiščenja vnetljivih in nevarnih snovi v navedeni TOZD, s čimer smo zagotovili varno in lažje delo delavcem ter zagotovili požarno varnost družbenega premoženja.

V mesecu januarju, smo izdelali Investicijski program za modernizacijo proizvodnje pisalnih trakov in mehanskih kopirnih materialov, ker smo ugotovili, da je za TOZD potrebno, da uvede proizvodnjo novih artiklov po kvaliteti in tržni zanimi-

vosti. Ker pa bi realizacija tako obsežnega programa preveč izčrpala akumulacijsko sposobnost TOZD, smo se odločili za plan fazne izgradnje projekta. V prvi fazi smo se odločili, da bomo zgradili objekt na lokaciji severno od hale AC, kjer bomo pričeli s proizvodnjo kasetnih pisalnih trakov, z obstoječo opremo. V drugi fazi bomo kupili opremo za impregnacijo pisalnih trakov in mehanskih kopirnih materialov. Spremljajoča oprema je tudi rekuperacijska naprava, ki vpliva na ekonomske efekte proizvodnje ter ekološko varuje okolje. Za izvedbo 1. faze, to je modernizacijo proizvodnje pisalnih trakov, smo si že v mesecu maju pridobili mnenje Jugobanke TB Ljubljana in Regionalne komisije za oceno investicij, pri Medobčinski gospodarski zbornici Celje.

V kratkem bomo definirali projektno nalogo in pričeli s postopkom pridobitve projektov za izvedbo in gradbenega dovoljenja.

Ker je predmetna investicijska organizacijsko, tehnološko in finančno zahtevna, smo se odločili tudi za parcialno rešitev problema izgradnje zaklonskega objekta, ki ga bi ob izgradnji objekta »Karbon plastik« morali reševati. V ta

Delo na objektu civilne zaščite so v zaključni fazi

namen smo se odločili za izgradnjo zaklonišča za 50 oseb na lokaciji v oddaljenosti, ki bo po predpisih zadoščala zaklanjanju delavcev v novem obratu.

S tako odločitvijo smo dokazali racionalno potrošnjo družbenih sredstev, saj smo ublažili inflacijski vpliv na sredstva, ki v letu 1986 ne bi zadoščala za izgradnjo zaklonišča v objektu Karbon plastik. Istočasno smo zagotovili zaklonišče za zaščito delavcev v primeru vojne nevarnosti že eno leto prej ter zgradili za ista sredstva tudi spremljajoče potrebne prostore za varnostno službo, civilno in družbeno zaščito, službo za varstvo pri delu in sprejemni prostor za obiskovalce.

Izgradnja objekta civilne zaščite z zakloniščem je torej v skladu s smernicami, ki narekujejo to potrebo, saj z obstoječim zakloniščem (v AC) ne zadovoljujejo potreb, ki so opredeljene v Pravilniku o tehničnih normativih za zaklonišča (Ur. l. št. 55/83). Ta določa, da smo dolžni zagotoviti zaščito 2/3 (100 delavcem) števila delavcev v največji izmeni. Zato nam je Regionalna komisija za oceno investicij pri MGZ Celje tudi izdala pozitivno mnenje o družbeno-ekonomski upravičenosti izgradnje. Objekt bo predvidoma končan koncem novembra.

Za TOZD Grafika Celje smo po sklepu Poslovnega sveta v mesecu aprilu pričeli načrtovati izgradnjo aneksa, v katerem bomo uredili primerne delovne prostore ročne in strojne stavnice, računalniškega centra, medtem ko bomo zgornjo etažo tega aneksa v izmeri 610 m² začasno namenili v uporabo Kadrovske-splošnega sektorja, kasneje pa osnovnemu namenu, to je obratu reprodukcije.

Investicija je bila v izredno kratkem času samoupravno verificirana.

V veliki meri je vplivala na hitro odločitev predvsem že omenjena inflacijska stopnja in s tem še povečana odgovornost do ravnanja z družbenimi sredstvi. Izgradnja aneksa so narekovala tudi naslednja dejstva:

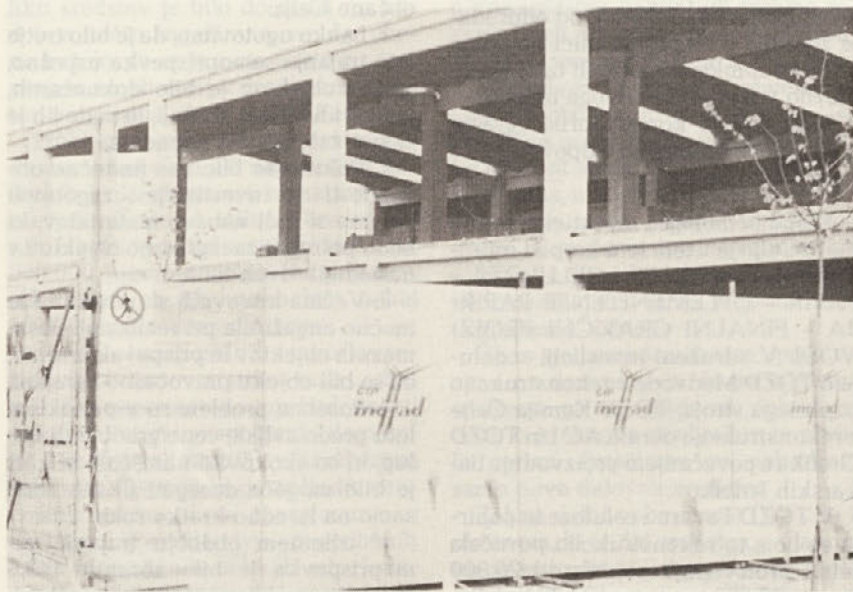
Prostori ročne in strojne stavnice TOZD Grafike so neustrezni, po velikosti in delovnih pogojih v njih, saj so locirani v središču proizvodne hale, so brez naravne svetlobe in zato nimajo možnosti za nadaljnji razvoj in širitev oddelka. Tako bo ta dejavnost preseljena v nove prostore, ki bodo urejeni v izmeri 50 m² v že obstoječem objektu aneksa in 50 m² v novem aneksu.

Možnosti povečanja delovnih prostorov pa obstajajo pozneje v novem aneksu.

Potrebe po novih prostorih računalniškega centra so posledica razvoja in izgradnje poslovnega informacijskega sistema v naši delovni organizaciji. V januarju smo sprejeli globalne usmeritve predstavljenega programa in plana razvoja informatike v DO Aero. Nova računalniška oprema, ki naj v bodoče služi kot osrednji poslovni računalnik s terminalsko opremo v zvezdasti vezavi, naj bi s svojimi zmogljivostmi nadomestila sedanjo zastarelo opremo, računalnik IBM 360/20. Služila bi za prenos obdelav iz PS DRC (poslovne skupnosti družbenega računskega centra) ter dala obdelavam nove kvalitete tj. možnost interaktivnega dela.

Glede na zahteve sprotih projektov IPIS (izgradnja poslovno informacijskega sistema) in obseg obstoječih AOP obdelav smo v študiji »Definicija velikosti računalniške opreme v DO Aero«, ki smo jo pripravljali skupno s strokovnjaki s področja računalništva ugotovili, da v naši delovni organizaciji potrebujemo za realizacijo zgoraj omenjenih projektov naslednje računalniške kapacitete:

- centralni procesor z minimalno 2 MB kapaciteto pomnilnika (z možnostjo razširitve),
- zunanji pomnilnik z direktnim pristopom kapacitete 2 GB,
- magnetno tračne enote za kopiranje bank podatkov (back up),
- členi računalnik z vsaj petimi linijami,
- linijski tiskalnik za batch izpise in
- samostojne koncentracije ter terminalsko opremo) min. 20 terminalov).

Gradbena dela v podaljšku nove Grafike že tečejo...

Še mnenje o opremi II. točke/mreže družbenega računalniškega centra:

– računalniška oprema, ki jo nabavlja poslovna skupnost DRC Celje ima dovolj velike kapacitete, da pokriva potrebe Aera vsaj za obdobje petih let, – svet podpisnikov poslovne skupnosti, DRC Celje meni, da je najugodnejša lokacija II. točke računalniške mreže območje Čopova-Ipavčeva, zaradi bližine še nekaterih članic DRC (Ingrad, Nivo),

– za računalniški center Aera je neobhodno, da je organiziran in prostorsko lociran ob navedeni opremi družbenega računalniškega centra Celja, sploh če ob tem upoštevamo še dejstvo, da smo tudi mi člani omenjene poslovne skupnosti.

Delavci kadrovske-splošnega sektorja so zaradi prostorske stiske locirani na treh lokacijah (Čuprijska, Kocenova in Čopova). Takšna razdrobljenost sektorja, ki je v DSSS najštevilnejši, otežuje koordinirano delo v okviru sektorja, kot tudi navzven in povečuje stroške poslovanja.

Neustrezni in dotrajani prostori v Čuprijski ulici zahtevajo nujno prenovo. Danes delajo delavci omenjenega sektorja utesnjeni v slabih razmerah, v dotrajanih delovnih prostorih. Če pomislimo na to, da se v posameznih strokovnih službah kadrovskega in splošnega sektorja zgledi po več deset ljudi dnevno, od iskalcev zaposlitve, študentov, poslovnih strank, do delavcev TOZD in DSSS, ki urejajo svoje zadeve pri posameznih strokovnih delavcih, lahko razumemo, da delajo v izredno slabih razmerah. Zato smo planirali adaptacijo omenjene zgradbe v 1985. letu. Izračuni so pokazali, da bi bila adaptacija zelo draga, zato smo se odločili za racionalnejšo možnost – začasno selitev v prostore aneksa. Sredstva, ki so bila planirana za adaptacijo in dohodek od odprodaje zgradbe v Čuprijski ulici pa bomo bolj ekonomično uporabili tako, da se vložijo v izgradnjo novega objekta.

Tako bo ob koncu aprila zgrajen aneks nove grafike ob Čopovi ulici za navedene potrebe.

Najpomembnejša investicija za DO Aero Celje je v tem letu krepila reprodukcijske verige LES – CELULOZA – PAPIR – OPLEMENITENJE PAPIRJA – FINALNI GRAFIČNI PROIZVODI. V združeni investiciji sodelujejo TOZD Medvode z rekonstrukcijo papirnega stroja, TOZD Kemija Celje z rekonstrukcijo obrata AC I in TOZD Grafika s povečanjem proizvodnje tiskarskih izdelkov.

V TOZD Tovarna celuloze in papirja se bo s to rekonstrukcijo povečala letna proizvodnja papirja od 26.000 ton na 39.500 ton tj. za 13.500 ton. Povečanje proizvodnje gre predvsem na

račun večje proizvodnje samokopirnega papirja z nižjo gramsko osnovo. Predvidena so investicijska vlaganja v višini 2.512.862.000 din.

V TOZD Kemija Celje se bo letna proizvodnja AC papirja povečala od 10.000 ton na 15.000 ton. Predvidena investicijska vlaganja so 487.804.000 din.

V TOZD Grafika Celje se bo letna proizvodnja neskončnih obrazcev povečala od 5.057 ton na 6.555 ton.

Predvidena investicijska vlaganja so 571.425.000 din. Po investiciji bo izvoz papirja v obliki direktnega in

skupnega izvoza v vseh treh TOZD AERA večji letno za 10.412.183 US \$.

Projekt bo realiziran tudi z vlaganjem tujega kapitala v višini 20.000.000 ASch, za kar je že podpisana pogodba s firmo Andritz AG iz Gradca. Vsa oprema, ki se uvaža, je zelo visoke stopnje tehnologije katere ni mogoče kupiti v Jugoslaviji. Ves del opreme, ki se pa lahko izdela v Jugoslaviji, bo dobavila delovna organizacija Ivo Lola Ribar iz Beograda po dokumentaciji tujega dobavitelja firme Andritz-Eschev Wyss.

Služba investicij

Samoprispevek III

KAKO SE URESNIČUJE
IZVAJANJE TRETJEGA
SAMOPRISPEVKA
V OBČINI CELJE V OBDOBJU
OD 1. 8. 1982 DO 1. 8. 1985?

S prvim avgustom 1985 se je zaključilo tretje leto tretjega občinskega samoprispevka v občini Celje. Občani Celja plačujemo samoprispevek v višini 1 % od OD.

Odbor za izvedbo programa III. samoprispevka sproti spremlja uresničevanje, predvsem pa porabo sredstev, ki so jih združili in še združujejo občani Celja za razvoj predvsem komunalne infrastrukture. Tudi letos je odbor pripravil poročilo iz katerega povzemamo nekatere najpomembnejše ugotovitve in zaključke, ki vas bodo verjetno zanimali kot krajan oz. občane Celja:

1. Lahko ugotovimo, da je bilo tretje leto trajanja samoprispevka uspešno, veliko objektov je bilo dokončanih, veliko jih je še v gradnji, le malo jih je šele v začetni fazi izgradnje;

2. Pokrite so bile vse finančne obveznosti do investitorjev, zagotovili pa smo si tudi nabavo materialov, ki bodo potrebni za izgradnjo objektov v naslednjih dveh letih;

3. Večina krajevnih skupnosti se je močno angažirala pri realizaciji posameznih objektov in prispevala k temu, da so bili objekti pravočasno zgrajeni;

4. Poseben problem so v preteklem letu predstavljale cene gradbenih uslug, ki so skokovito naraščale in kjer je bilo mogoče dosegati fiksne cene samo na izredno kratke roke.

V triletnem obdobju trajanja samoprispevka je bilo zbranih 443,6 milj. din sredstev, že angažiranih pa 394,9 milj. din. V preteklem letu se je

dvakrat povečal cenzus oprostitve plačevanja samoprispevka, tako, da so sedaj oproščeni plačevanja samoprispevka vsi delavci in upokoenci, ki imajo osebni dohodek ali pokojnino manjšo od 22.000 din oz. 15.000 din na člana družine. Tudi v naslednjem obdobju bo potrebno temu problemu posvetiti še večjo pozornost, kajti prisluhniti je potrebno potrebam krajanov z najnižjimi OD. Sedaj je oproščenih plačevanja samoprispevka v Celju 1300 občanov, od tega največ upokojencev.

In kateri najpomembnejši objekti so bili v tem obdobju zgrajeni? Za realizacijo vodooskrbnega sistema Celja je bilo porabljen največ sredstev, skoraj 98 milj. din, za nakup medicinske opreme v Zdravstvenem centru Celje 44 milj. din in za zdravstveno postajo Dobrna 12,6 milj. din.

Ostala sredstva so bila namenjena predvsem za ureditev kanalizacije, vodovoda, cest in napeljave telefonov v posameznih krajevnih skupnostih.

Tako je bilo za posamezne krajevne skupnosti uporabljeno sredstev v višini:

	din
KS Aljažev hrib	8.000.000,00 din
KS Dobrna	15.877.000,00 din
KS Dolgo polje	5.250.000,00 din
KS Frankolovo	13.237.445,00 din
KS Gaberje	10.000.000,00 din
KS Hudinja	19.000.000,00 din
KS Ljubečna	15.505.000,00 din
KS Medlog	12.000.000,00 din
KS Ostrožno	13.964.500,00 din
KS Pod gradom	10.639.096,00 din
KS Savinja	8.500.000,00 din
KS Strmec	10.000.000,00 din
KS Svetina	5.367.066,00 din
KS Škofja vas	8.100.000,00 din
KS Šmartno v Rožni dolini	10.400.000,00 din
KS Štore	16.612.376,00 din
KS Teharje	5.282.918,20 din
KS Trnovlje	23.000.000,00 din
KS Vojnik	11.000.000,00 din
Ostalo	6.000.000,00 din

Vsi objekti predvideni po planu izgradnje za leto 1985 so v izgradnji ali fazi priprave na gradnjo.

Problematika, ki se je pojavljala pri izgradnji posameznih objektov:

1. Izgradnja vodooskrbnega sistema Celje se je začela v 1983, nadaljevala v 1984 in 1985 letu. Z dosedanjimi vlaganji smo pridobili ca. 70 l/s nove in zdrave pitne vode in s tem že kritično situacijo v zvezi z oskrbo vode bistveno omilili.

2. Izgradnja vodarne Medlog – začetek gradnje 1983. leta in zaključek 1985. leta. Po sedanjih rezultatih vodarna opravlja svojo funkcijo tako glede količin kot tudi glede kvalitete vode.

3. Z izgradnjo »vodnjaka G«, ki se je začela v novembru 1984 in končala v marcu 1985 se je zmogljivost vodnih

kapacitet v Celju povečala za 50 l/s, tudi kvaliteta vode je ustrezna.

4. Izgradnja vodnjaka Košnica je v teku. Pričetek gradnje je bil v oktobru 1984.

5. Sanacija vodovoda Kompole je v zaključni fazi in bo predvidoma končana do konca leta 1985.

6. V letu 1985 se je načrtovala tudi izgradnja vodnjaka H, ki bo predvidoma zaključena v novembru 1985.

7. Sanacija vodovoda Dobrna se je začela v mesecu septembru 1985 in bo zaključena predvidoma v letu 1986.

Program v zvezi z nakupom medicinske opreme za Zdravstveni center Celje teče po planu. Tudi Zdravstvena postaja Dobrna je končana in dana v uporabo, prav tako delavnice za duševno prizadeto mladino, ki so končane in jih mladi že uporabljajo.

Kar zadeva realizacijo programov v posameznih krajevnih skupnostih je izgradnja v večini krajevnih skupnosti realizirana. Za to imajo izredno zasluge predvsem tudi krajanji sami, njihove družbenopolitične organizacije, ki so bile dobro organizirane, zato so bila dela v večini primerov izvršena pred rokom in v večjem obsegu kot je bilo pričakovati. Za uspešno koordinacijo je uspešno skrbela tudi strokovna služba skupnosti za izgradnjo, strokovna služba komunalne skupnosti in IS.

Takšen način dela si odbor želi tudi v bodoče, da bi lahko uspešno realiziral tudi preostali del programa III. samoprispevka v občini Celje, ki bo velikemu številu občanov omogočil lepšo in boljšo prihodnost.

S. K.

Iz delegatskih klopi skupščine SFRJ

OSNUTEK ZAKONA O POGOJIH IN NAČINI, PO KATERIH ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA PRIDOBIVAJO DELOVNA IN POSLOVNA SREDSTVA OD OBČANOV

– Osnutek zakona predvideva, da bodo OZD lahko pridobile sredstva od občanov, če bodo namenjena razširitvi in razvoju proizvodnje, uvajanju nove tehnologije in povečanju zaposlovanja;

– zbrana sredstva bodo postala družbena lastnina, občan pa si pridobi pravico do zaposlitve, pravico do vračila sredstev in pogodbeno dogovorjeno nadomestilo, ali pa mu pripadajo druge ugodnosti, v skladu z zakonom;

– Tako si bodo OZD zagotovile dodaten vir sredstev za razširjanje svoje materialne osnove dela in si izboljšale akumulacijsko in reprodukcijsko sposobnost.

Za večje usmerjanje prihrankov prebivalstva in nakazil naših delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, ali pa se vračajo v domovino, v proizvodne tokove družbenega sektorja, je ZIS pripravil osnutek Zakona, ki bi sistemsko urejal to problematiko. Nov zakon naj bi omogočil OZD zbiranje delovnih in poslovnih sredstev od občanov, da bi tako lahko razširile in

razvile svojo proizvodnjo, uvedle novo tehnologijo in povečale zaposlenost.

Dejstvo je, da občani v državi, posebno pa še jugoslovanski državljani, ki so na začasnem delu v tujini, razpolagajo z znatnimi sredstvi. Po podatkih iz začetka leta 1985 prihranki občanov znašajo preko 2.000 milijard dinarjev, pri čemer 75 % teh sredstev odpade na devizno varčevanje. Okoli 70 % deviznih prihrankov v državi so sredstva naših občanov, ki so na delu v tujini, ali pa so se vrnili. Po nekaterih ocenah pa hranilne vloge naših občanov pri tujih bankah precej prekoračujejo zneske, ki jih imajo ti ljudje v jugoslovanskih bankah, saj znašajo približno 20 milijard dolarjev. Čeprav ni zanesljivih kazalcev o tem, koliko sredstev je bilo do sedaj na podoben način angažirano, vendar ocenjevanje kaže, da se je na ta način z odpiranjem novih mest v družbenem sektorju zaposlilo okoli 40.000 ljudi.

Problem zaposlovanja je pri nas iz dneva v dan večji. Po najnovejših podatkih je pri skupnosti za zaposlovanje prijavljenih 1 milijon brezposelnih. Hkrati je na delu v tujini še vedno 600.000 jugoslovanskih državljanov, od katerih se jih vsako leto nekaj 10.000 vrne v domovino.

Število brezposelnih jugoslovanskih državljanov v tujini raste, edini izhod za zagotovitev svoje bodočnosti vidijo v vrnitvi in zaposlitvi v domovini; najraje bi se zaposlili v družbenem sektorju. Čeprav imajo ti ljudje precejšnje možnosti za zaposlovanje v drobnem gospodarstvu, pogodbenih OZD in različnih oblikah združevanja, pa so bili dosedanja skupni učinki skromni.

Zato je predlagatelj zakona stimuliral prodajo sredstev, upošteval pa je tudi zagotavljanje ugodnejših pogojev za zbiranje sredstev občanov v sedanjih težkih pogojih gospodarjenja.

Upošteval je nadaljnje težave pri najemanju kreditov iz domačih in tujih virov. Predlagani način zbiranja sredstev bi omogočil OZD povečevanje proizvodnje, nakup nove opreme, s tem bi izboljšali izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti, povečali število izmen. Na ta način bi lahko zaposlili okoli 880.000 delavcev. Zato pa so potrebna nova vlaganja v modernizacijo in rekonstrukcijo, odpraviti je potrebno ozka grla v proizvodnji, razviti energetiko itd.

Po predlaganih rešitvah so z delovnimi in poslovnimi sredstvi zajeta denarna sredstva, kakor tudi oprema, rezervni deli, inventar, materialne pravice itd., vse pa izraženo v dinarjih.

Medsebojne pravice in obveznosti OZD in občana, ki daje sredstva, se določijo s pogodbo. Ta vsebuje podatke o višini sredstev, ki jih dobi OZD od občana, o vrednosti, vrsti in količini opreme itd. ter pogoje pod katerimi občan ta sredstva daje, roke in način njihovega vračila, obliko in višino nadomestila ter način izpolnjevanja pogodbenih zahtev.

Če so sredstva domača, se upošteva cena na dan prodaje, če so sredstva uvožena pa se vrednost določi po ceni, ki je osnova za obračun in plačilo carine. Praviloma se nabavljajo samo nova delovna sredstva.

Zakon določa obveznost OZD, da z občanom, ki je dal sredstva, s članom njegove družine ali drugo osebo, sklene delovno razmerje za določen oz. nedoločen čas.

OZD mora sredstva tudi vrniti, vendar najprej v roku 3 let od dneva njihove pridobitve, poleg tega pa občan pripada nadomestilo, ki pa ni nujno v denarni obliki ampak je možno tudi preko drugih oblik. Nadomestilo se lahko plačuje tudi v obliki obresti. V tem primeru je le-ta lahko večja od bančne obrestne mere. Možno je tudi spremenljiva obrestna mera, odvisna od poslovnih rezultatov, ki jih dosega OZD. Če pa je z občanom sklenjeno delovno razmerje, obrestna mera ne sme presegati 50 % zneska bančne obrestne mere. Ko delavec sklene delovno razmerje, pridobi enake pravice, obveznosti in odgovornosti kot drugi delavci v OZD.

Nadalje je v zakonu opredeljeno, da se za uvoz uporabljajo predpisi, ki ve-

ljajo za uvoz namenjen vlaganjem v pogodbeno OZD. Da bi omogočili uvoz opreme in ostalega brez omejitev in ta uvoz oprostiti plačila carine in drugih dajatev tudi za osebe, ki se še ne vračajo iz začasnega dela v tujini, je potrebno spremeniti nekatere sedaj veljavne predpise.

Za zaključek pa še tole:

Osnutek zakona je skupščina SFRJ posredovala v razpravo, s tem, da bo potrebno ponovno slišati predvsem mnenje OZD in občanov samih oziroma naših delavcev začasno zaposlenih v tujini.

Kot je že v uvodu rečeno je intencija zakona skladno z dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije pritegniti v družbeno sfero ogromna

sredstva občanov, posebno sredstva naših delavcev na začasnem delu v tujini. Cilj zakona je tudi okrepiti akumulativno in neproduktivno sposobnost gospodarstva, predvsem pa odpreti nova delovna mesta za vedno večje število ljudi, ki se danes uvrščajo med brezposelne.

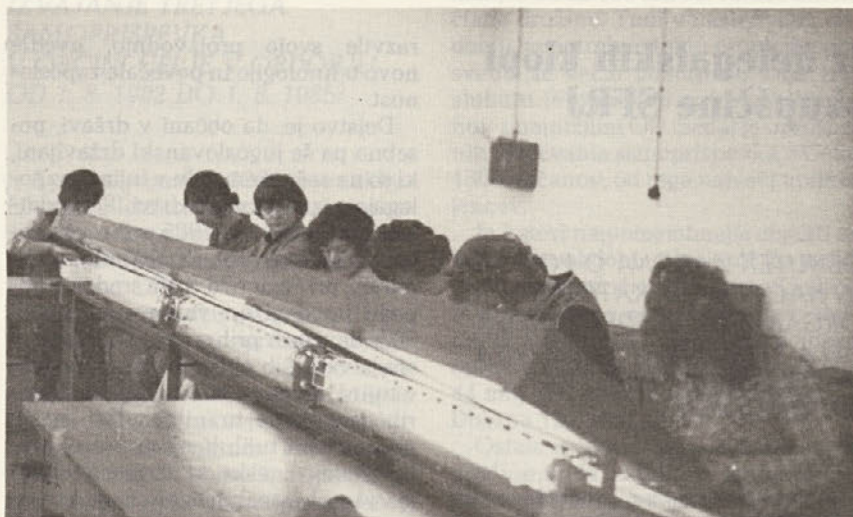
V fazi razprave bo potrebno osnutek zakona še temeljito dodelati, v nekaterih členih bolj konkretizirati, predvsem pa zagotoviti njegovo pravno jasnost in usklajenost z Ustavo in ZZD ter ostalimi sistemskimi zakoni. Dogovoriti bo potrebno tudi tehnično sprovedbo zakona s ciljem poenostaviti postopke in formalnosti, ki so potrebne za realizacijo zakona v praksi.

Sonja Krašovec

Volitve – oziroma kaj bi bilo potrebno spremeniti

V Aeru so priprave na volitve stekle, pa vendar ne tako dobro kot je to potekalo v pripravah na volitve v letu 1978. Ali to pomeni, da se premalo zavedamo pomena volitev ali nam je dovolj razmišljanje o tem, kako izboljšati delovanje samoupravnih organov?

Ob pregledu evidentiranih kandidatov za delo v samoupravnih organih in delegacijah ugotavljam, da smo fazo evidentiranja v nekaterih sredinah premalo resno opravili. Tako so ponekod ponovno evidentirali delavce, ki se sej že v sedanjem mandatu ne udeležujejo, nekateri celo iz neopravičljivih razlogov. Druga stvar, ki je pa še bolj opazna, je vprašanje zaupanja v mlade delavce. V razgovorih sicer radi poudarjamo, da bi se mladi morali bolj vključevati v delo samoupravnih organov in delegacij, da imajo mladi več časa, znanja in idej, kar je nujno potrebno za večjo aktivnost delegatov, pa vendar smo le malokje evidentirali mlade delavce do 27 let starosti – člane ZSMS. Mar to pomeni, da teh delavcev ne cenimo toliko, da bi jih evidentirali ali je vzrok v tem, da ti mladi delavci nočejo prevzeti samoupravnih funkcij. Verjetno sta posledica takšnega stanja oba navedena vzroka, verjetno pa je še kakšen. Toda kljub temu menim, da bi morali mladim bolj zaupati ter jih usposobiti za to, da bodo mladi aktivni samoupravljalci in ne le opazovalci. V TOZD Ke-

Le malokje smo evidentirali mlade delavce...

mija Celje smo v zadnjih letih sprejeli toliko mladih kot že dolgo ne, zato je toliko bolj nujno, da bo to tudi odraz v sestavi »notranjih in zunanjih« organov. OO ZSMS TOZD Kemija Celje je naknadno evidentirala nekatere mlade delavce, ki so tudi aktivni člani ZSMS, menim, da bi morali v nadaljnjih kandidacijskih fazah upoštevati te kandidate.

Tretje vprašanje, ki se mi postavlja, je, kje so vzroki, da je evidentirano tako malo komunistov. Ta ugotovitev ne pomeni, da bi po mojem morali biti evidentirani vsi komunisti. Zanimajo me le razlogi, zakaj je temu tako. Biti dober komunist pomeni biti dober delavec, ki je med sodelavci priljubljen in spoštovan, ki ve, kakšne so pravice in dolžnosti delavcev in za katere se je vedno pripravljen boriti. Če smo komunisti takšni, bi bilo logično, da bi

med delavci uživali več ugleda in zaupanja; prepričana sem, da ni razlog samo v tem, da smo komunisti sami sili vseh funkcij.

Naslednje področje, o katerem bi veljalo razmisliti, se nanaša na vsebino dela naših samoupravnih organov: Kaj narediti, da bi končno ne bilo potrebno vse zadeve sprejemati na delavskem svetu? O tem smo že veliko govorili tudi v tem mandatu, pa vendar nismo nič spremenili, celo povečali smo pristojnosti delavskega sveta. Še vedno sem prepričana, da bi lahko vrsto zadev umaknili iz dnevnih redov sej, veliko je takšnih zadev, ki bi jih morali šteti kot poslovno dolžnost in naloge odgovornih delavcev v TOZD in DO.

Nadalje je vprašanje, kako končno zagotoviti boljše delo samoupravnih delovnih skupin. Nismo uspeli zago-

goviti dobrega dela večine samoupravnih delovnih skupin, tako pred sklici sej delavskih svetov, še manj je to primer povratnih informacij po sejah, seveda če to ne zadeva vprašanja osebnih dohodkov, ker pri obravnavi teh vprašanj informiranje ni problem. Da bi bilo to vprašanje rešeno, je nujno pravočasno in dobro usposobiti delegate, da bodo kos svojim nalogam. Doseči bi tudi morali, da bi imeli vodje organizacijskih enot dolžnost tolmačenja posameznih zadev, še posebej tistih, ki obravnavajo našo notranjo problematiko.

Posebej bi se morali še dogovoriti o vsebini dela naslednjih samoupravnih organov:

- komisija za organizacijo in nagrajevanje v TOZD: pristojnost dela teh komisij smo popolnoma razvrednotili, saj razen obravnavanja nagrad za počitniško delo in odobritev izplačila nadomestil za čas nadomeščanja nimajo drugih pristojnosti. Naziv komisije kaže na široko in pomembno področje delovanja, ki bi ga morala komisija imeti.

- odbor za samoupravno organiziranost in sistem delitve OD - na nivoju DO:

Postopek sprejemanja sprememb organizacije in analitične ocene del in nalog je zelo dolgotrajen in kompliciran. Nujno bi bilo spremeniti pristojnost odbora, hkrati pa dati večjo pristojnost komisijam za organizacijo in nagrajevanje v TOZD.

- sestav odborov na nivoju DO:

Vprašanje je, ali je potrebna prisotnost delegatov iz TOZD Medvode v tistih organih, kjer se jih vsebina dela neposredno ne tiče (odbor za kadre in družbeni standard, odbor za samoupravno organiziranost in sistem delitve OD, ...), saj omenjena področja urejujejo sami na osnovi določil svojih aktov. Njihova formalna prisotnost v odborih pa dostikrat povzroča težave glede sklepčnosti, pa tudi sicer se v razprave aktivno ne morejo vključevati.

Posebej problematično pa je vprašanje evidentiranja in kandidiranja delegatov za delo v delegacijah samoupravnih interesnih skupnosti. Še do da-

nes ni jasno, ali bomo lahko nekatere delegacije SIS združevali, ali bomo zmanjšali število delegatov v posameznih delegacijah. Nekaj je prav gotovo potrebno spremeniti, saj več delegatov, ki bi bili pripravljeni delati v teh delegacijah, ne bomo uspeli prepričati, da bi prevzeli funkcije. Aero je v dosedanjih obdobjih bil vedno med najbolj aktivnimi delovnimi organizacijami, zato je toliko bolj potrebno zagotoviti kvalitetno delovanje delegacij. Res je, da v mnogih primerih nismo uspeli z našimi pripombami, pa vendar puško vreči v koruzo, še ni treba. Samo če bomo še bolj vztrajni in prepričljivi, bomo uspeli tudi pri birokratsko vodenih samoupravnih interesnih skupnostih, pa tudi v zboru združenega dela skupščine občine. Da pa bo temu res tako, ne bo potrebno izvoliti samo ustrezne delegate, temveč zagotoviti večje sodelovanje strokovnih služb v Aero in TOZD, da bodo delegati lahko opravili svoje obveznosti.

AŽ

POROČAMO O ...

Občni zbori osnovnih organizacij zveze sindikatov TOZD in DSSS

Skladno s pripravami na kongrese Zveze sindikatov Slovenije in Jugoslavije, usmeritvami občinskih svetov Zveze sindikatov Slovenije, ter dogovorom predsedstva Konference osnovnih organizacij Zveze sindikatov delovne organizacije Aero, so pred kratkim potekali občni zbori osnovnih organizacij Zveze sindikatov temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb:

- v osnovni organizaciji Zveze sindikatov Grafika Celje - 25. oktobra 1985,

- v osnovni organizaciji Zveze sindikatov Tovarna celuloze in papirja Medvode - 25. oktobra 1985,

- v osnovni organizaciji Zveze sindikatov DSSS - 28. oktobra 1985,

- v osnovni organizaciji Zveze sindikatov Trženje Celje - 29. oktobra 1985,

- v osnovni organizaciji Zveze sindikatov Kemija Šempeter - 30. oktobra 1985,

- v osnovni organizaciji Zveze sindikatov Kemija Celje - 31. oktobra 1985.

Na občnih zbori, ki so (razen v Tovarni celuloze in papirja Medvode, kjer so bili na občni zbor vabljeni vsi člani osnovne organizacije Zveze sindikatov) potekali na delegatski osnovi - vsaka sindikalna skupina je za udeležbo na občnem zboru imenovala določeno število delegatov - so prisotni razpravljali o:

- aktivnosti osnovnih organizacij Zveze sindikatov v preteklem mandatnem obdobju,

- programskih usmeritvah za delovanje v naslednjem mandatnem obdobju,

- kadrovskih predlogih za nova vodstva osnovnih organizacij in evi-

dentiranjih v ostale organe Zveze sindikatov na ravni občine oz. republike,

- namenih porabe sredstev osnovnih organizacij v letu 1986,

- finančnem poslovanju osnovnih organizacij v letu 1985,

- ugotovitvah nadzornih odborov.

Glede na to, da so sindikalne skupine precej časa namenile obravnavi vsebine poročil o aktivnosti osnovnih organizacij Zveze sindikatov v preteklem mandatnem obdobju, naj na kratko povzamemo le nekatere najpomembnejše dele razprav na občnih zbori.

Poleg tega, da v razpravah ni šlo brez poudarjanja zaskrbljenosti nad dogajanjem in problemi v širši družbeni skupnosti (visoki življenjski stroški, ekonomske stanarine, inflacija, zmanjšana razpoložalna pravica pri deviznih sredstvih, sodelovanje višjih sindikalnih nivojev z osnovnimi organizacijami Zveze sindikatov itd.) so razpravljali izpostavljali naslednje:

- nagrajevanje in še vedno nedorečeno vrednotenje minulega dela,

- aktivnosti sindikalnih skupin,

- zagotavljanje ustreznih delovnih pogojev,

- zaposlovanje invalidnih oseb oz. delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo,

- določenega specifičnega položaja žena (izmensko delo, varstvo otrok, porodniški dopust...),

Utrinek iz proizvodnje selotejpa

- politiki oblikovanja in koriščenja letnih dopustov,
- bolniškim izostankom (kontrola bolnikov na domu),
- izobraževanju ob delu, iz dela ter izobraževanju sindikalnih delavcev,
- pomembnosti srednjeročnega planiranja,
- invativne dejavnosti in potrebne- ga usmerjanja le-te,
- organiziranosti dela (zmanjšanje števila nadur),
- dodeljevanju socialnih pomoči delavcem,
- kvalitetnemu in pravočasnemu informiranju,
- zagotavljanju kvalitetne prehrane med delom,
- reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev,
- pripravam na volitve, ki bodo v letu 1986 itd.

Gotovo je pred novimi sindikalnimi vodstvi v prihodnjem mandatnem obdobju vrsta izredno odgovornih nalog, na kar opozarja tako zgoraj omenjena razprava kot programske usmeritve, katere poleg reševanja tekoče problematike, vsebujejo:

1. na področju uveljavljanja samoupravljanja in delegatskih odnosov:

- pravočasno in razumljivo obveščanje delegatov,
- vzpodbujanje dela samoupravnih in sindikalnih delovnih skupin,
- ocenjevanje aktivnosti dela delegatov in delegacij,

- aktivno vključevanje v priprave na volitve, ki bodo v letu 1986;

2. na področju delitve po delu in rezultatih dela

- uresničevanje usmeritve o boljšem vrednotenju ustvarjenega in kreativnega dela,
- podpiranje tistih strokovnih predlogov, ki bodo stimulirali delavce k povečanju produktivnosti dela in razumnega ter racionalnega gospodarjenja z ustvarjenim dohodkom,
- aktivno vključevanje v obravnavanje takih strokovnih podlag, ki bodo zagotovile nagrajevanje skladno s prispevkom slehernega delavca k doseženim rezultatom;

3. na področju gospodarjenja

- aktivno vključevanje v izvrševanje stabilizacijskega programa TOZD in DO,
- vzpodbujanje aktivnosti koordinacijskega odbora za učinkovitejšo gospodarjenje,
- dograjevanje sistema svobodne menjave dela;

4. na področju uresničevanja socialne politike

- zagotavljanje polne zaposlenosti,
- zagotavljanje zdravih in varnih delovnih in življenjskih razmer,
- zagotavljanje kvalitetne prehrane med delom,
- solidarnostno urejanje socialne problematike naših delavcev,
- spremljanje stanovanjske problematike,

- vzpodbujanje prostočasovnih aktivnosti,
- spremljanje in aktivno vključevanje v reševanje problematike invalidnih oseb;

5. na področju krepitev vloge OO ZS

- usposabljanje sindikalnih delavcev,
- krepitev vloge sindikalnih delovnih skupin,
- nadaljevanje, izpopolnjevanje in izboljšanje dela na področju SLO in družbene samozaščite,
- sodelovanje z drugimi OO ZS in občinskimi ter republiški organi Zveze sindikatov.

Čeprav so bila med gradivom za občne zbornice osnovnih organizacij tudi finančna poročila, naj kljub temu omenim višine sredstev, s katerimi posamezne osnovne organizacije Zveze sindikatov še razpolagajo (po stanju 30. 9. 1985):

- osnovna organizacija Zveze sindikatov Kemija Celje - 642.056,00 din,
- osnovna organizacija Zveze sindikatov Kemija Šempeter - 607.059,00 din,
- osnovna organizacija Zveze sindikatov Grafika - 296.240,35 din,
- osnovna organizacija Zveze sindikatov Trzinje - 332.825,40 din,
- osnovna organizacija Zveze sindikatov Tovarna celuloze in papirja Medvode - 394.005,00 din.

Da so osnovne organizacije Zveze sindikatov svoja sredstva racionalno koristile ni razvidno samo iz višin ostankov prihodkov - enako ugotavljajo v svojih poročilih tudi nadzorni odbori.

Upošteva dejstvo, da občne zbornice osnovnih organizacij Zveze sindikatov sklicujejo po preteku enega mandatnega obdobja, so volitve novih vodstev osnovnih organizacij, nadzornih odborov in članov konference, sestavni del vsebine dela občnih zboren.

Z željo, da med člani našega kolektiva resnično ne bi bilo nikogar, ki svojih predstavnikov v sindikatu vsaj imensko ne bi poznal, naj vas o izvoljenih sindikalnih predstavnikih podrobneje seznanimo:

- v novo vodstvo - izvršni odbor osnovne organizacije Zveze sindikatov Kemija Celje so bili izvoljeni naslednji:

Stane EMERŠIČ - za predsednika, Andrej WIEGELE - za namestnika predsednika, Angela BEUKOVIČ, Vili BEZENŠEK, Gizela DERGAN, Vesna INKRET, Vera JAGER, Danica KOS, Erland KOŠEC, Irena PECIGUS, Rajko RIBIČ, Slavko SOTOŠEK, Ljubica STOJEV, in Regina ŽEKAR - člani.

Nadzorni odbor

Marjan MIRNIK (za predsednika), Helena JANEŽIČ, Jožica SELIČ - člani.

- v novo vodstvo - izvršni odbor osnovne organizacije Zveze sindikatov Kemija Šempeter so bili izvoljeni:

Ivan ŽOHAR - za predsednika, Anica PUNCER - za namestnico predsednika, Jana DOBRAVC, Milan GRČAR, Slavica JELEN, Branko KERT, Renata KOSTANJŠEK, Božena KOSU, Majda KRAJNC, Ana MELAVC, Ivan ŠULER, Jožica VALENČAK in Dani ZAGORIČNIK - člani.

Nadzorni odbor

Zvone RADIŠEK - za predsednika, Štefan COKAN, Božo PILIH - člani.

- v novo vodstvo - izvršni odbor osnovne organizacije Zveze sindikatov Grafika Celje so bili izvoljeni:

Konrad FAKTOR - za predsednika, Bojan OŠLJAK - za namestnika predsednika, Irena AMANOVIČ, Kristina BORNŠEK, Andrej CAJHEN, Jožica DEMIROVIČ, Peter DORNIK, Jerneja FERIČ, Danilo HERMAN, Marjan HERMAN, Nežica KODELA, Helena KURI, Rado MARGUČ, Robert PANGERL, Silva PERAS, Olga POMPE in Mičo RAKITA - člani.

Nadzorni odbor

Drago POLAK - za predsednika, Elica HUDOVERNIK, Drago GOBEC - člana.

- v novo vodstvo - izvršni odbor osnovne organizacije Zveze sindikatov DSSS so bili izvoljeni:

Cvetka RAMŠAK - za predsednico, Amalija STOPAR - za namestnico predsednice, Marta BIZJAK, Zofija ČAKŠ, Dušan GORJUP, Sonja GRUBER, Nuša JANUŠIČ, Irena KVAS, Katica MURKO, Cveto RAKITA, Slavko RIHTER, Danica ŠTRUC in Maks VODEB - člani.

Nadzorni odbor

Majda POLJANŠEK (za predsednico), Ivo LEVEC, Dragana VULIKIČ - člana.

- v novo vodstvo - izvršni odbor osnovne organizacije Zveze sindikatov Trženje so bili izvoljeni:

Stane BRINOVEC - za predsednika, Jožica BRATUŠA - za namestnico predsednika, Jožica BORDON, Albert BRENCE, Janez FALNOGA, Franjo KELNER, Marjana LONČAREVIČ, Nada PLAUC, Marija POGELŠEK, Jana POTOČNIK in Miljka TOMČIČ - člani.

Nadzorni odbor

Marjana TOPLAK - za predsednico, Slavo ZAGORIČNIK, Helena ZVONAR - člana.

- v novo vodstvo - izvršni odbor osnovne organizacije Zveze sindikatov Tovarna celuloze in papirja Medvode so bili izvoljeni:

Marjan BUH - za predsednika, Dušan MUROVEC - za namestnika predsednika, Ekren AVDIČ, Jože BERGANT, Janez ERBIDA, Vlado

GABER, Vinko GREGORIN, Franc JAMNIK, Barbara JENKO, Valentin KRIŽAJ, Štefan RADUHA in Milan TEHOVNIK - člani.

Nadzorni odbor

Niko DIMC - za predsednika, Franc HOČEVAR, Marko ROBIDA - člana.

Ob tem, ko smo vas poskušali podrobneje seznaniti z izvoljenimi v nova vodstva osnovnih organizacij Zveze sindikatov, je prav, da navedemo še imena evidentiranih za občinske in republiške organe Zveze sindikatov.

Tako so bili v:

- v občinski odbor sindikata delavcev kemične, gumarske in nekovinske industrije Celje evidentirani:

Andrej BAJEC, Jožica BRATUŠA, Stane BRINOVEC, Ivo CVIKL, Stane EMERŠIČ, Danilo HERMAN, Jože HROVAT, Amalija STOPAR;

- v občinski odbor sindikata delavcev kemične, gumarske in nekovinske industrije Žalec evidentirani:

Silvo ČREPINŠEK, Anton GUZEJ, Ivan ŠULER;

- v občinski svet Zveze sindikatov Slovenije Žalec evidentirana:

Anica PUNCER;

- v odbor za tradicije delavskega gibanja pri Obs ZSS Žalec:

Stane SATLER;

- v občinski svet ZSS Ljubljana - Šiška evidentiran:

Bojan TRTNIK;

- v republiški odbor sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije evidentirana:

Konrad FAKTOR, Alojz SMREKAR.

Glede na to, da v tem času potekajo tudi intenzivne vsebinske priprave na konstitutivno sejo konference osnovnih organizacij Zveze sindikatov delovne organizacije Aero (seja bo sklicana predvidoma ob koncu meseca novembra 1985), je potrebno, da vas seznanimo še z novimi člani konference, katere so prav tako volili člani osnovnih organizacij na svojih občnih zborih.

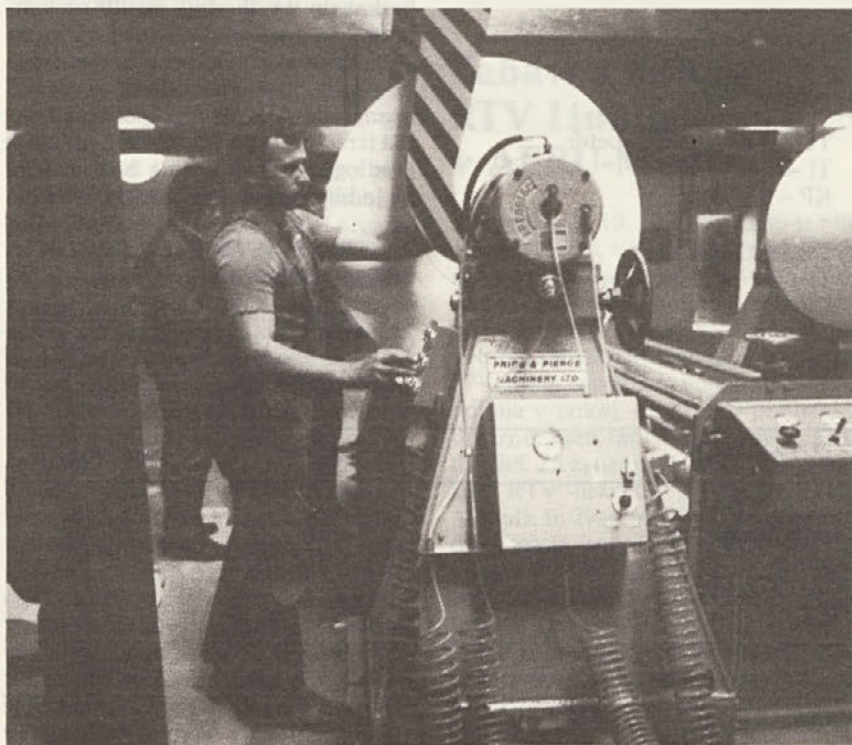
Za člane konference osnovnih organizacij Zveze sindikatov delovne organizacije Aero so bili izvoljeni:

Irena AMANOVIČ, Jožica BORDON, Jožica BRATUŠA, Stane BRINOVEC, Marjan BUH, Stane EMERŠIČ, Konrad FAKTOR, Franc JAMNIK, Danica KOS, Marija MASNEC, Ana MELAVC, Nuriya PAŠIČ, Silva PERAS, Cvetka RAMŠAK, Slavko RIHTER, Amalija STOPAR, Andrej WIEGELE in Ivan ŽOHAR.

O vsebini poteka konstitutivne seje konference ter o novoizvoljenem vodstvu konference, bomo pisali v eni prihodnjih števil Našega Aera. Že vnaprej pa si gotovo vsi želimo, da bi tako izvršni odbori, kot konferenca dobro delali in bili v izpolnjevanju programskih usmeritev za delovanje v prihodnjem mandatnem obdobju čim uspešnejši.

Gotovo je ob tem potrebno ponoviti vsebino vsakodnevnih opozarjanj, da sindikat niso samo izvršni odbori oz. predsedstvo konference, temveč, da se morajo v prizadevanja za čim boljše delovanje vključevati vsi delavci oz. člani Zveze sindikatov.

Leonida Sternad

Delo na rezalnem stroju v obratu Aerocopy papirja

Inovacije v letošnjem letu

Analiza inovacijske dejavnosti v DO Aero (brez TOZD tovarna celuloze in papirja Medvode) v obdobju od 1. 1.–30. 9. 1985.

1. ŠTEVILO PREDLOGOV

V obdobju od 1. 1. do 30. 9. 1985 je 60 delavcev pripravilo 71 inovacijskih predlogov, ki so v spodnji tabeli prikazani po vrstah inovacij, skupaj z zavrnjenimi in predlogi, ki so še v postopku.

Vrsta inovacijskega predloga	Število	Struktura
Izum	0	0 %
Tehnična izboljšava	10	14 %
Koristni predlog	20	28 %
Še v postopku	33	47 %
Zavrnjeno	8	11 %
Skupaj	71	100

Od 30 pozitivno ocenjenih inovacijskih predlogov je 25 predlogov realiziranih ali 83 % ali 35 % od vseh prijavljenih. V primerjavi z letom 1985 je v porastu procent realiziranih inovacij napram pozitivno ocenjenim, upadel

pa je procent realiziranih napram vsem prijavljenim predlogom.

Naslednja tabela prikazuje strukturo inovacij glede na možnega uporabnika oziroma glede na ocenitve komisij.

TOZD oz. DSSS potencialni koristnik	Štev. predlogov	Pozitivno ocenjeni	Zavrnjeno	V postopku
Kemija Celje	25	8	3	14
Kemija Šempeter	23	12	3	8
Grafika	21	9	2	10
Trženje	—	—	—	—
DSSS	2	1	—	1
Skupaj	71	30	8	33

Med pozitivno ocenjenimi predlogi je opredelitev naslednja:

TOZD Kemija Celje
TI – 2
KP – 6

TOZD Kemija Šempeter
TI – 4
KP – 8

TOZD Grafika
TI – 3
KP – 6

DSSS
TI – 1

Večina inovacijskih predlogov je na ravni koristnih predlogov. Verjetno bo kazalo v prihodnje misliti na kvalitetnejše predloge. Večina predlogov strokovne komisije ocenijo z enkratnim nadomestilom, od 30 pozitivno ocenjenih se bo čista gospodarska korist izračunala po 1 letu samo pri petih predlogih. Kot enkratna nadomestila pa je bilo izplačanih 332.934,– din.

2. ŠTEVILO AVTORJEV INOVACIJSKIH PREDLOGOV

V devetih mesecih 1985 je 60 delavcev DO Aero prijavilo 71 inovacij. Število avtorjev po posameznih TOZD oz. DSSS je naslednje:

TOZD oz. DSSS	Število	Struktura
Kemija Celje	18	30 %
Kemija Šempeter	18	30 %
Grafika	16	26 %
TOZD Trženje	1	2 %
DSSS	7	12 %
Skupaj	60	100 %

Glede kvalifikacijske strukture napram drugim letom ni bistvenih sprememb.

Ob dnevu
republike,
29. novembru

– iskreno čestitamo
vsem delavcem
naše delovne
organizacije,
študentom in
upokojevcem

SAMOUPRAVNI ORGANI,
DRUŽBENO POLITIČNE
ORGANIZACIJE,
IN VODSTVO
DELOVNE ORGANIZACIJE
AERO CELJE

3. ČASOVNI POTEK OCENJEVANJA INOVACIJ

Faza ocenjevanja	Časovno obdobje v koledarskih dneh		
	minimalno	povprečno	maksimalno
Od prijave inovacije do izdaje naloga strokovni komisiji za ocenitev	0	1	13
Od izdaje naloga strokovni komisiji do njenega sklepa o ocenitvi	2	37	100
Od sklepa strokovne komisije do sklepa komisije za inovacije oz. sklepa delavskega sveta	9	28	110

V povprečju je bil posamezni predlog v postopku 67 dni.

4. ČISTA GOSPODARSKA KORIST

V devetih mesecih 1985 je bila v posameznih TOZD dosežena naslednja gospodarska korist, in to samo za predloge iz prejšnjih let.

TOZD	Čista gospodarska korist	Nadomestila
Kemija Celje	873.000.–	64.084.–
Kemija Šempeter	4.671.396.–	188.317.–
Grafika	15.746.592.–	412.501.–
Skupaj	21.290.988.–	664.902.–

Izplačana nadomestila predstavljajo 3 % od čiste gospodarske koristi. Kot enkratno nadomestilo je bilo izplača-

nih 332.934.– din; vsa nadomestila skupaj predstavljajo 5 % od čiste gospodarske koristi. Angelca Hudej

(samo škoda, da so bili že obrani), kajti občina Ljutomer obsega del Murskega polja ob desnem bregu Mure in sega v obronke Slovenskih Goric, znanih pod imenom Ljutomerske gorice. Občina meri 180 km²; od tega je 130 km² kmetijskih površin, zato pomeni kmetijstvo v ravnini živinorejo ter poljedelstvo, v gričevnatem predelu pa vinogradništvo in sadjarstvo, pomemben delež pri ustvarjenem družbenem proizvodu občine. Ob tem so nam razkazali še znamenito Jeruzalemsko klet, od sprejema grozdja do njegove predelave v mošt oziroma vino, kjer smo ob zelo okusni zakuski bili deležni tudi pokušine mošta in ob tem pokramljali o položaju žena v njihovi občini. Sledil je še ogled velikega melioracijskega območja in usmerjene kmetije.

Naš prijeten dan tovariškega srečanja se je že nagibal v popoldne, ko so nam v Lovskem domu v Radoslavcih pri Ljutomeru pripravili nadvse prijeten zaključek dneva. Pogled na tako bogato obložene mize doživiš le malokdaj. Kmečke žene in dekleta so tako še enkrat dokazale, da so res najboljše tudi v kuhanju, peki kruha, potic in številnega drobnega peciva. Ob vseh teh dobrotah, dobrem moštu in veselem harmonikarju res ni čudno, da je imela tovarišica Vika (ki je bila tudi naš vodič) ogromno dela, da nas je spravila v avtobus za povratek domov. Prepričana sem, da nam bo ta dan ostal vedno v prijetnem spominu.

Malčka Stopar

Obisk v Ljutomeru

Na povabilo občinske konference delovnega ljudstva Ljutomer – sveta za spremljanje družbenoekonomskega položaja žensk, smo se odpravili na obisk, ki se ga je udeležilo kar lepo število žena iz celjske občine, in sicer: članice predsedstva sveta za spremljanje družbenoekonomskega položaja žensk, predsednice aktivov žena iz krajevnih skupnosti in aktiva kmečkih žena – združenic.

Omeniti velja še to, da je tovrstno srečanje organizirano vsako leto. Tako smo imeli pred leti v gosteh žene iz ljutomerske občine tudi v naši delovni organizaciji.

In tako nas je v soboto, 26. 10. 1985 ob šesti uri zjutraj udoben Izletnikov avtobus s prijaznim šoferjem popeljal iz meglenega in hladnega Celja v sončno in jasno Prekmurje, v Ljutomer. Seveda z vmesnim postankom, kjer smo se dobro okrepčale z malico, za katero so poskrbele naše tovarišice iz aktiva žena združenic.

Po prisrčnem sprejemu in pozdravu s predstavniki Ljutomera, smo si naj-

prej ogledali muzej taborskega gibanja na Slovenskem, kajti zgodovina mesta Ljutomer je bila burna, saj so po njem plenili Turki, Huni ter nazadnje Nemci. V mestu so se zgodile tudi za uveljavitev slovenskega naroda pomembne stvari.

Leta 1868 je bil v Ljutomeru prvi slovenski tabor. S taborskim gibanjem pa se je pravzaprav šele pričel organiziran boj za tako imenovano zedinjeno Slovenijo ter izboritev slovenskih narodnih pravic. Tudi med NOB so se v okolici Ljutomera vrstili od leta 1941 do 1945 pomembni dogodki, saj je bil takrat Ljutomer organizacijsko središče odpora širšega področja. Na vse te dogodke jih danes spominjajo mnogi spomeniki ter obeležja, ki zgovorno pričajo, da so tu vedno živeli ponosni in svobodomiselni ljudje. Nato smo si ogledali eno izmed vzgojnovarstvenih ustanov v občini, kjer nam je tovarišica nazorno orisala delo v vzgojnovarstveni ustanovi. Obiskali smo tudi znanega lončarja in si v razstavnih prostorih ogledali izdelke njegovih spretnih rok. Popeljali so nas na ogled vinogradov delovne organizacije Ljutomerčan, kjer se nam je nudi veličasten pogled na same urejene vinograde

Zabavna oddaja RTV Ljubljane v AERU-Medvode

V sredo 9. 10. 1985 ob 13.30 je bila v naši tovarni, v hali dodelave papirja zabavno glasbena oddaja RTV Ljubljane – »Obisk v delovnem kolektivu«. Oddajo je vodil tov. Vili Vodopivec. Na začetku je direktor Zule, ki po 17-letnem uspešnem vodenju tovarne odhaja v pokoj, na kratko predstavil tovarno, njen razvoj ter uspehe zadnjih let. Za zabavni del oddaje je poskrbel RTV orkester s pevcem Meto Močnik in Ivanom Hudnikom, prireditve pa je popestril še TOF s svojo skupino Majo Boh, Branetom Ivancom ter Janezom Hočevarjem – Rifleto.

Ker so tovrstne oddaje v Medvodah zelo redke, v naši tovarni pa jih sploh ni, je prijetna sprememba razvedrila veliko število delavcev, ki so se zbrali v dodelavi.

Cveta Robas

Klub OZN Aero Celje sodeluje v akciji Unicefa – pomoč otrokom

UNICEF je specializirana organizacija Združenih narodov, ki opravlja najrazličnejše akcije, katerih namen je nuditi pomoč otrokom vsega sveta. V ta namen v mnogih državah organizirajo različne humanitarne akcije, ena od takšnih akcij je zbiranje sredstev s prodajo UNICEF izdelkov. V tej akciji sodelujejo umetniki celega sveta, ki z odstopom svojih del omogočijo izdelavo različnih čestitk, koledarjev, sestavljenk, lepljenk, pisem, okrasnih krožnikov, vrečk, itd. Akcijo prodaje UNICEF izdelkov v Sloveniji vodi Društvo narodov in Republiški center klubov OZN, prodaja pa poteka po šolah, v organizacijah združenega dela, v trgovinah in na različnih sejmih ob koncu leta.

S to humano akcijo se zbere ogromno sredstev, katere UNICEF namenja zdravljenju otrok (podhranjenost, anemija, pomoč nosečnicam, rehabilitacija mladih invalidov, ...). V svetu je še vedno veliko vojn, v mnogih državah umre mnogo ljudi zaradi lakote, največkrat pa so žrtve otroci. UNICEF je v afriških državah, kjer je največji problem prav lakota, postavil taborišča za otroke umrlih staršev, za otroke, katerih življenje visi na nitki. V državah, kjer razsajajo različne epidemije, prav tako organizira zdravstveno pomoč. Posebna akcija, ki jo prav tako vodi UNICEF je, da bi do leta 1990. cepili proti nalezljivim

otroškim boleznim vse otroke. Humanih akcij je še veliko več, vse pa so namenjene otrokom, da preživijo vse strahote, katerim so izpostavljeni, da jim omogočijo zdrav razvoj.

V akcijo prodaje UNICEF izdelkov se je vključil tudi naš klub OZN. Že petič zapored poteka v Aeru ta akcija. Vsakokrat smo ocenjevali te akcije kot uspešne, naj bo tako tudi letos.

Upamo, da boste radi kupili vsaj enega od UNICEF izdelkov ter tako tudi vi pomagali otrokom, ki našo pomoč še kako potrebujejo.

AŽ

SPOZNANJA IN NOVOSTI

Socialna klima

Če je v prostoru mrzlo, nas zebe. Slabo pa se počutimo tudi, če vlada v kolektivu napeti psihosocialni odnos: če se ljudje kar naprej prepirajo, opravljajo, si nagajajo, če je »25 rogov v vreči«.

V svetu medsebojnih odnosov bi lahko govorili o nenehnem gibanju, približevanju in odbijanju, smo nekakšni živi železni opiki v magnetnem polju, ki se lahko imenuje skupina, družina, kolektiv.

Pesniki, vzgojitelji, filozofi so vedno znova opozarjali na eno od osnovnih psiholoških dejstev, da »človek ni otok«, da je hkrati subjekt in objekt medsebojnih vplivov življenja v skupini. Brez stikov s soljudmi bi bil mnogo manj človeški. Medsebojni odnosi imajo tako veliko vlogo v našem življenju, da lahko v njih gledamo nekakšen barometer, ki nam kaže stopnjo socialne prilagojenosti v življenju. Človek se druži s človekom, da bi z njim delil čustva in misli. Za čvrsto, zdravo skupino je celo merilo, da se urejeni člani lahko prosto izražajo in da se ne boje nepravilne kritike in zavračanja. Navadno se sami niti ne zavedamo, kaj dobivamo in kaj drugim dajemo v delovnem okolju.

Delavci se čutijo najbolj navezani in povezani s svojo neposredno delovno skupino, malo manj s celotnim obratom, še manj z vso TOZD in sorazmerno najmanj s celotno delovno organizacijo. V ožji delovni skupini se razvijejo med člani močnejša čustva medsebojne povezanosti, tovarštva in tudi prijateljstva, lahko pa tudi nasejane med posameznimi člani opaznejše odbojne tendence, ki v posameznem primeru prerastejo v ostrejšo nasprotovanje ali naravnost v sovraštvo. Do ljudi, ki jih le malo poznamo, pa smo bolj ali manj neprizadeti. To je tis-

ta **socialna anonimnost**, ki je po mnenju sociologov tipičen pojav za naš čas, kjer vsak dan srečujemo stotine in tisoče ljudi, pa se vendar zanje ne zmenimo in oni ne za nas, medtem ko je včasih človek videval na dan komaj deset ljudi, toda do vsakega od njih je imel določen čustven odnos.

Socialna klima ali vzdušje v obratu je psihosocialni pojav, ki kaže velike podobnosti s klimatskimi pojavi v fizikalnem ozračju. Od fizikalne mikroklimе (ogrevanje, osvetljenje, vlaga, ropot itd.) je veliko odvisno, kako se bo delavec počutil v delovnem okolju.

Podobno bi torej v smislu socialne klime lahko govorili o toplejšem ali hladnejšem vzdušju med delavci, o napetostih, ki se včasih pojavljajo, o pravih medsebojnih »nevihtah«, ki od časa do časa izbruhnejo med delavci.

Tako ali drugačno stanje je res nemogoče izmeriti, natanko ugotoviti, lahko ga le zaznamo, ocenimo, če smo dovzetni za drobne simptome medsebojnih odnosov, ki ustvarjajo socialno klimo.

Vendar pa samo registriranje toplote ali hladu v socialni klimi **ne more zadoščati človeku**, ki čuti, da je odgovoren za vzdušje v kolektivu.

Skuša najti vzroke in jih odstraniti, če vzbuja nastalo stanje zaskrbljenost

Zdi se, da je način **vodenja** eden glavnih vzrokov, ki ustvarjajo prijetno ali manj prijetno socialno klimo.

V avtokratskem režimu se bo morala dosti naredilo, vladal bo železni red, zato pa lahko z druge strani precej zanesljivo pričakujemo tudi duševno togost, nesproščenost, zavrtost.

Pri impluzivnem vodji, ki pogosto viharo menja razpoloženje in ki se ne zna obvladovati, se bo socialna klima v delovnem okolju strmo vzpenjala in spet padala. Mrk, vedno zlovoljen, nasršen delovodja bo nehoti pre-

našal razpoložensko črtno tudi na svoje delavce. Optimizem in vedrina pa se bosta z vodje tudi epidemično polastila njegove delovne skupine.

Predvsem pa oblikujejo socialno klimo v kolektivu tudi osebnostne značilnosti posameznih delavcev. Če je trideset delavcev v skupini, potem je tu trideset različnih temperamentov, trideset značajev, tristo interesov. Pa tudi naša razpoloženja so podvržena nenehni dinamiki. Če je nek delavec izrazito dobre volje, bo gotovo spraval v dobro voljo še ostale, seveda pa je tudi nerazpoloženje nalezljivo.

Na socialno klimo nadalje lahko vpliva uveljavljanje premočnih **oseb- nih interesov**, posebno še tedaj, ko se znajdejo v medsebojnih nasprotjih. Ob preveliki egocentričnosti in premajhni strpnosti se zazdi človeku njegovi interesi najvažnejši, celo nedotakljivi in ob trčenju z interesi drugih kaj hitro pride do kratkega stika in do skaljenih medsebojnih odnosov, do poslabšanja socialne klime.

Naslednjič: Negovanje socialne klime

Kadrovsko-socialna služba

MLADI ZA MLADE

Brigadirski zapis

Celjski brigadirji brigade »Slavko Šlander« smo se letos udeležili zvezne mladinske delovne akcije »Ibar – Lepenac« 1985. V brigadi nas je bilo 50 brigadirjev, od tega 11 deklet. Nastanjeni smo bili v brigadirskem naselju »Heroji Kosova« v vasi Ajvalija. To je nekaj km iz Prištine, na poti proti Skopju. Dela so potekala na pogozdovanju in kopanju jarkov za vodovod. Pogozdovanje se je vršilo na gori Koznica in Novo Brdo. Naša naloga je bila samo kopanje lukenj za bore. Delo samo je bilo težko zaradi težavnega terena (veliko kamenja in trda zemlja) ter visoke vročine.

Delovni dan je potekal približno takole: ob 3,45 vstajanje, ob 4,00 do 4,15 telovadba, po telovadbi umivanje, pospravljanje spalnice, nato dviganje zastave in odhod na zajtrk. Po zajtrku odhod z avtobusi na delovišče kar je običajno trajalo 45 min. Delati smo pričeli ob 7,00, včasih tudi prej. Ob 10,00 je bila malica, ki je trajala pol ure. Delali smo 6 ur. Ob 13,00 je sledil odhod v naselje, nato kopanje in kosilo.

Delali smo na pogozdovanju in kopanju jarkov za vodovod

Po kosilu pa obvezni popoldanski odmor ter razne aktivnosti do 19,00, ko je sledilo razvrščanje v enote, branje dnevnih delovnih rezultatov in spuščanje zastave.

Aktivnosti, ki smo jih imeli v popoldanskem času, so bile različne. Razni krožki in tečaji: foto krožek, šoferski tečaj, radio tečaj, tečaj albanskega jezika, politična šola. Delovale pa so tudi komisije: komisija za informiranje, za šport in komisija za kulturo. Komisije so izdale nekaj biltenov in zidnih časopisov ter imele nekaj radijskih oddaj. Skrbeli so tudi za športna srečanja. Komisija za kulturo pa je organizirala brigadne večere za brigadirje: vsaka brigada se je morala predstaviti s kulturnim programom, organizirali so izbor za MISS in MISTRA naselja ter tekmovanje pevcev.

Ob nedeljah, ko ni bil delovni dan, so bili organizirani enodnevni izleti po Kosovem. Tako smo si na enem izmed izletov ogledali Pečino z lepimi primerki stalagmitov in stalagtitov in smučarsko središče na Šar Planini. Ogledali pa smo si tudi samostan Gračanico, Prizren, Peč in rudnik v Trepči. Bili smo prisotni tudi na zakletvi novih vojakov v vojašnici v Prištini, ter na vojnem letališču, kjer smo prisostvovali vzletu in pristanku letal MIG. Bilo je izredno zanimivo in en dan druženja z vojaki – piloti je bil res topel in prijateljski. Vsako popoldne smo imeli na voljo avtobus za Prištino, kjer smo lahko ostali do 21,00 zvečer.

V sklopu kulturnih prireditev v naselju moram omeniti še Skadarlijo, ki so jo pripravili Beograjski brigadirji. Uspelo jim je v Skadarlijo vnesti nekaj

staromestnega duha. Pekli so pleskavice z lepinjo in po celem naselju se je širil njihov omamni vonj. Vzdušje je bilo kot pri Treh šesirih. Skadarlijo so popestrili še s staromestnimi in romskimi pesmimi. Predzadnji dan pa je bila prava brigadirska svatba. Poročila sta se kulturni referent naselja in predsednik mladine brigade Šijf Tešan. Poročni obred je bil veliko doživetje saj smo se ga udeležili vsi brigadirji, RTV Priština, za poročno pričo je bil predsednik SZDL Kosovo Azim Vlasi.

Od vsega pa je bilo najlepše druženje med brigadirji. Rodilo se je mnogo novih prijateljskih vezi. Na koncu so se vse brigade med seboj pobratile in si obljubile ponovna srečanja. V naselju je bilo poleg naše brigade še 6 brigad iz vse Jugoslavije.

Vse brigade so med seboj sodelovale tako na kulturnem kot športnem področju. Rezultati so bili zelo dobri, včasih tudi prek 300 % ali 8.000 drevesnih lukenj v 6 urah.

Tudi odnosi domačinov do brigadirjev so bili dobri. Bili so zelo ljubeznivi in vedno so bili pripravljeni pomagati in razpoloženi za pogovore. Ni bilo nikakršnih izgrediv. Tudi v naselju ni bilo nacionalnih izgrediv. Ne glede na narodno pripadnost – vsi smo bili eno.

Po mojem mnenju je akcija uspela in se na našo žalost prehitro končala. Težkih src smo se ločili, saj smo se v

Včasih se je počitek prilegel

teh 4 tednih dodobra spoznali in prijateljili. Mnogo novih ljubezni se je rodilo, mnogo novih prijateljstev, veliko src je ostalo v Ajvaliji. Mnogo pretočenih solz je bilo pred odhodom. Iz naselja nas je poleg brigadirjev drugih brigad pospremil tudi dež. Morda je le nekaj simbolike v tem dežju. Kot da nebo joče z nami vred, ker gremo na-

rozen. Čeprav je bilo delo na trasi težavno, čeprav je bilo nekaj pomanjkljivosti v organizaciji, je bilo lepo.

Vseeno pa velja, da je mladinska delovna akcija velika preizkušnja za vsakega mladega človeka, obenem pa je to tudi šola samoupravljanja.

Rode Aleksandra

Sodelovanje med tujimi študenti in univerzo po končanem študiju

Ob prihodu na študij iz zahodnoafriške države Sierra Leone v SFR Jugoslavijo, točneje v Slovenijo, sem imel priložnost spoznati mnogo prijateljev, kakor tudi študentov iz vseh strani sveta. Med omenjenimi prijatelji so študentje iz Latinske in Severne Amerike, Azije, Daljnega vzhoda, arabskih držav, evropskih držav, kakor seveda tudi iz Afrike.

Z nekaterimi študenti, ki so že končali študij v Jugoslaviji, si redno dopisujemo, saj s tem vzdržujemo medsebojne prijateljske vezi. To so študentje, ki so končali študij na Univerzah v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Beogradu in ostalih študentskih središčih. Zelo mi je žal, da odhajajo moji prija-

telji študentje vsak v svoj rodni kraj, ker vem, da je malo možnosti za ponovno srečanje. Razdalje med nami so prevelike.

Prišli smo iz različnih koncev sveta, govorili smo vsak svoj jezik. Študentje v Sloveniji smo se naučili slovenščine, ostali v drugih republikah pa srbohrvaščine, vsi pa smo se med sabo sporazumevali v jezikih narodov Jugoslavije. Postali smo takorekoč del jugoslovanskih narodov.

Če prisluhnete razgovoru med tujimi študenti, pa naj bo to s študentom iz Latinske Amerike, arabskega sveta ali s študentom katerekoli države na svetu, nas veže edini medij: slovenščina, srbohrvaščina.

Prepričan sem, da bi bila večina tujih študentov presenečena nad vabilom fakultet, da bi se tuji študentje, kakor tudi domači, ob kakšni priložnosti srečali s svojimi bivšimi profesorji in njihovimi asistenti. S tem bi rad poudaril le tiste najlepše medčloveške odnose, saj mi bodo vedno ostali v lepem spominu moji študentski dnevi, ki sem jih preživel v mestu ob

Dravi, ostalim tujim študentom pa mesta, v katerih so oni študirali.

Če pomislim na področje tehnike, bi bila lahko omenjena srečanja na različnih fakultetah. V obliki seminarjev bi lahko obravnavali teme iz mnogih področij. Razpravljali bi o novih idejah, novih pogledih na stvari, ki smo jih študirali. Bivši tuji študentje, ki so doštudirali v Jugoslaviji, bi lahko ob svojih kratkih obiskih razpravljali na svojih področjih o metodah dela, ki jih uporabljajo v Veliki Britaniji in drugod po svetu. Tako bi lahko utrdili gospodarsko, tehnično in kulturno sodelovanje med državami.

Prepričan sem, da bo vsak doktor medicine, ekonomist ali inženir katerekoli stroke, ki bo nekaj let že delal v svoji domovini, in bo dobil vabilo iz univerze, na kateri je študiral, na seminar zelo rad prišel. Njegova država mu bo omogočila ponoven obisk v Jugoslaviji, prišel bo in pogledal nove tovarne z novo tehnologijo, ta nova spoznanja pa bo lahko prenesel v svojo domovino, na svoje strokovno področje. S tem bo poglobil tudi sodelovanje svoje države z Jugoslavijo.

To naj ne bo moja kritika in nehvaležnost do univerz v Jugoslaviji, vendar sem si na željo glasila »GLAS AFRIKE« dovolil izreči željo vseh tujih študentov, da bi ostali tudi po končanem študiju v dobrih in koristnih medčloveških in poklicnih odnosih.

Marx je pisal v Kapitalu: »Tehnika dobiva dejavnosti v naravi, produkcijski proces, s katerim naj si človek iz-

boljšuje socialni položaj, življenje in umski potencial.«

Na Marxovo tezo naj navežem svoje razmišljanje, da se tehnološki proces razvija in dobiva z vsakim odkritjem novo in večjo moč, ki vodi vse človeštvo k še višjemu tehničnemu, gospodarskemu in kulturnemu napredku. To pa ne velja samo za visoko teh-

nološko razvite države, ampak tudi za države v razvoju, iz katerih prihajamo mi, tuji študentje.

Prav zaradi tega se obračam v ime-nu tujih študentov na univerze, da nam organizirajo strokovna srečanja, na katerih bomo lahko izmenjavali izkušnje v znanosti, tehniki in kulturi.

ABDULAY KARBO

Drobne zanimivosti

MOLČATI DO LETA 2000

Če bi vsakega človeka, ki je umrl zaradi lakote, počastili samo z minuto molka, bi morali molčati vse do leta 2000!« je dejal generalni direktor OZN za kmetijstvo in prehrano Edward Saouma. Če preračunamo, potem vsako leto zaradi lakote umre okoli 20 milijonov ljudi, kar je posledica nepravilne razdelitve in zmanjšanja proizvodnje hrane zaradi erozije. Tačas na svetu gladuje ali pa »životari« najmanj 450 milijonov ljudi.

CHRISTIANE S POSTAJE ZOO

Znamenito dekletce, ki ga poznamo iz knjige »Mi otroci s postaje ZOO,

Christiane F. in katere spomini na lastno prostitucijo, posledica zasvojenosti z mamili so obšli ves svet, se spet drogira.

Dolga leta je bila več kot le ubog zasvojen otrok. Bila je upanje za ves svet, da je začarani krog mamil z dovolj volje in srčnosti le mogoče premagati.

Dolga leta je bilo videti, da je Christiane v resnici uspelo. Iz otroka je medtem zrastle v zrelo žensko.

Toda kruta samota in resničnost, ki sta ji nadomestili heroinske sanje sta jo preveč stiskali. Pri 23 letih je ponovno začela jemati mamilo.

FIČKOVIH 30 LET

Trideset polnih let, lepo prosim! Saj to je skoraj tako kot s kokto. Avtomobil vaše in naše mladosti. In tako v

resnici tudi je saj je fičko v vseh tridesetih letih preživel na naših cestah.

Kljub temu, da ta avto prav letos slavi častitljiv jubilej, bide fičko zadnja ura. Ta čas ga z montažnih trakov vse odločneje odriva jugo. Uvodna Zastavina objava je, da fičko ostane v programu še do konca leta 1985. Nadomestni deli zanj, pa bodo na voljo še celih sedem »laških« let.

POGLED V TUJE AFORIZME

– Dve stvari laskata moški naravi: krepost lastne žene in slabost tujih žena.

– Tistemu, ki vam je speljal ženo, se boste najbolje maščevali tako, da mu jo prepustite.

– Kadar nekoga ljubimo zaradi njegovih vrlin ni to nič posebnega. Če pa ga začnemo ljubiti zaradi njegovih napak, potem je to ljubezen.

KULTURA IN USTVARJALNOST

Ex tempore Sora 85

Kulturno umetniško društvo Oton Župančič Sora (katerega pokrovitelj je Aero, TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode) je skupaj s krajevno skupnostjo Sora organiziralo slikarsko akcijo EX TEMPORE SORA 85.

Po organizacijski in finančni plati je sodelovala delovna organizacija Donit Medvode in pa Aero – TOZD Tovarna

celuloze in papirja Medvode, ki je prispevala akvarelne barvice in papir.

Dom občanov v Sori

Akcija je potekala v okviru praznovanja krajevnega praznika Sora in je trajala od 2.-14. septembra 1985. Sodelovalo je 23 slikarjev, od katerih sta bila dva akademska slikarja, ostali pa amaterski. V svojih delih, ki so bila razstavljena v Domu občanov v Sori, so slikarji predstavili motive iz vasi in okolice. Razstava je bila dobro obiskana, krajani pa so pokazali veliko zani-

manje tudi za odkup razstavljenih slik. Slikarji so po večini ustvarili več del, od katerih bo vsak eno poklonil Krajevni skupnosti Sora.

Dela EX TEMPORA SORA 85 bodo v manjšem obsegu razstavljena tudi v Vodnikovih domačiji v Šiški v času Ostrovrharjevih srečanj.

Kljub temu, da je KUD Oton Župančič Sora zelo aktivno na več področjih

(obsega pevsko, dramsko in folklorno sekcijo), pa je to doslej prva izkušnja na slikarskem področju. Akcija je uspela, ker so jo krajani in ostali obiskovalci z navdušenjem pozdravili in sprejeli, zato smo se odločili, da EX TEMPORA SORA postane tradicionalna prireditev in jo bomo v prihodnje organizirali vsako leto.

Gaber Božena

ŠPORT IN REKREACIJA

Bolečine v hrbtenici

Skoraj ni človeka, ki ga ne bi prej ali slej zbolelo v križu. Statistike kažejo, da približno 65 odstotkov aktivnega prebivalstva išče zdravniško pomoč zaradi bolečin v križu.

Zdravljenje hujših težav spada v domeno zdravnika. Vsak bolnik pa bi si lahko sam olajšal prebroditi najkriticnejše obdobje. Z zdravo in močno muskulaturo telo lahko kljubuje dnevnim naporom. Udobno življenje je vzrok za zmanjšano telesno aktivnost. Samo delo pogosto enostransko obremeni telo, prav tako pa tudi mišice. Tako pride do utrujenosti, bolečin, ki nastopijo na netreniranem organizmu, ki ni kos večjim naporom. Vzroki za nepravilne obremenitve hrbtenice so:

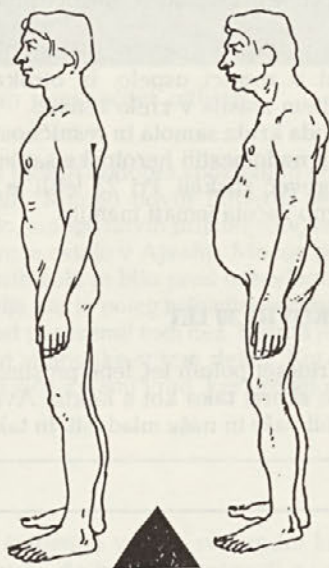
- preveč sedenja pred televizorjem ali v službi,
- preveč vožnje z avtomobilom,
- delovno mesto enostransko obremeni telo,
- udobno življenje in zanemarjanje dejstva, da potrebuje telo precej gibanja.

Razumljivo je, da se nekaterim oparilom ne moremo izogniti. Sedenje za strojem ali pisalno mizo v službi je nujnost, vendar vsakdo lahko naredi vsaj tole:

- opusti vožnjo z dvigalom in gre raje peš,

- v trgovini se izogne tekočim stopnicam,

- če že ne more brez avtomobila v mesto, ga lahko parkira vsaj 5 minut hoje do cilja.

Težje predmete pravilno dvigujemo z ravno hrbtenico, predmet naj bo ob telesu. Zlasti opozarjamo na nepravilno dvigovanje bremen s tal z zasukom hrbtenice.

Če se hočemo izogniti bolečinam v križu je najpomembnejša telesna oziroma športna dejavnost.

Zmanjšana telesna aktivnost pogosto vodi k čezmerni teži. Viseč trebuh vleče telo naprej, to nadomesti z večjo ledveno vbočnostjo, kar nepravilno obremeni hrbtenico.

S primerno dieto in telesnimi vajami se temu zlahka izognemo. Preprečevati moramo enostransko telesno obremenitev z menjavo telesne drže iz sedečega v stoječ položaj, ki naj bo popestren tudi s krajšo hojo.

Menjava drže spremeni tudi delovanje mišic, tako da se utrujene lahko odpočijejo in nato ponovno delujejo.

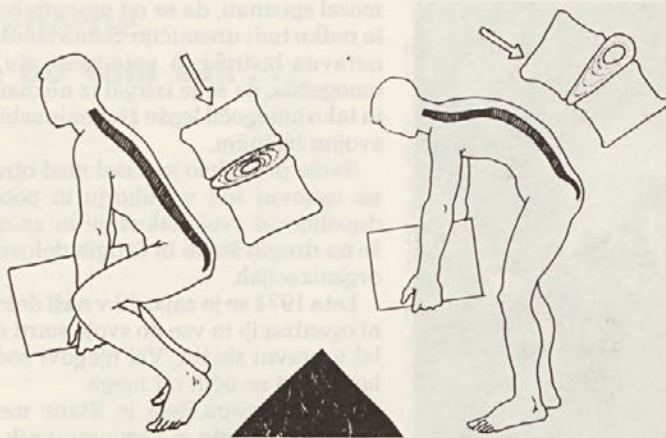
Če imamo sedeče delo, sedimo na normalno visokem stolu, zravnano, stopala se morajo čvrsto oprijemati podlage. Tudi višina delovne mize mora biti primerna in naj sega do kolčev.

Če moremo med delom segati po oddaljenih predmetih, moramo imeti vrtljiv stol, da se obračamo z vsem telesom. Ne obračajmo telesa, da bi dosegli oddaljen predmet, raje stopimo korak naprej.

Izberemo si primeren šport glede na starost, kondicijo, zmoglosti. Osnovni športi, ki preprečujejo težave v križu so predvsem plavanje, telovadba, hoja, tek, kolesarjenja, smučarski tek.

Plavanje je vezano na poletne mesece oziroma na bazene. Vendar je to šport, ki ga pri hrbteničnih bolnikih

najbolj priporočamo. Plavanje pa seveda ne pomaga, če le za kratek čas zlezemo v vodo ter se nato »prazimo« na soncu. Večina ljudi počne prav to, obenem pa zatrjujejo, da se precej gibljejo v vodi.

Zelo primerna je hoja, ki jo priporočamo starejšim. Ena od oblik je planinarjenje, vendar brez težjih nahrbtnikov.

Najenostavnejši šport, ki ohranja dobro telesno pripravljenost, je tek, v zimskih mesecih pa tek na smučeh.

Peter Svet

LITERARNI UTRINKI

Tamna noči

Tamna noči čuvaj naše tajne
Čuvaj naše tople zagrljaje
Čuvaj našu srečo a i tugu
Čuvaj dragu dok ne nađem drugu.

Tamna noči ne govori nikom
Što u noći radim ja sa dikom
Sakri mjesec za sive oblake
Dok ja ljubim njene usne slatke.

Tamna noči ne otkrivaj tajnu
Mojoj ženi ni bijelom danu,
Jer teško je priznat istinicu
Svojoj ženi otkrit ljubavnicu.

Tamna noči zato molim tebe
Budi drugar ostani uz mene,
Budi drugar budi u pomoći
Da uživam makar ove noći.

Tamna noči kad bi draga znala,
To znaš sama otrov bi mi dala,
A ja volim rosu sa usnica
A i grudi mladih djevojčica.

Avdić Asim (Aca)

Poišči me

Ne morem dalje...
Moja pot je zaključena.
Dali so mi tvojo silhueto,
da bi te našla v množici...
Ne vem,
morda sem te zgrešila
ali pa te sploh ni bilo...
Zdaj je konec...
Konec hrepenjena, nenehnega iskanja.
Če si me boš kdaj zaželel v sanjah,
išči me v resničnosti...
Sama bom, čakajoča nate...
V gruči veseljakov in naivnežev
se bo počasi topila moja podoba...
Ne boj se –
našel me boš, če boš le želel...

Ciganka

Dajala je
in znali so jo žreti,
kakor, da bi bila hlebec kruha –
Jemali so jo s seboj zaradi smeha
in novih govoric...
Obsojali so jo
ko je bila najbolj željna topline
razumevanja...
In ko je dala vse,
jim je bil odveč njen smeh,
trd je bil kruh iz njenih rok,
samo še laži so bile njene besede...
Njeno telo – prazna vreča...
Samo še enkrat so jo videli...
Njena zadnja pot in tožba...
Tožba ogoljufane ciganke...

nekih
rok,

Nebo joče

Prosim, pustite me...
Naj vam ne bo mar,
če se sprehajam brez dežnika v dežju.
Nebo joče!
Naj izpere žalost z moje duše,
strah,
vso bolečino...
Ostane naj le svetla misel nate...
Velike solze neba mi drsijo po licu...
Nihče od vas ne ve,
da nebo joče zaradi mene...

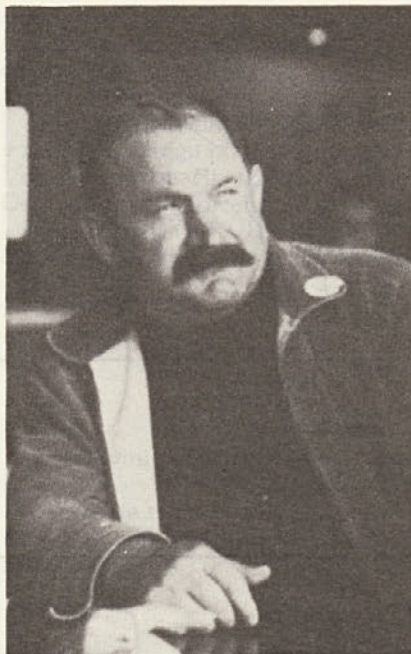
Joče,
ker sama ne morem več jokati...
Joče,
ker poznam ljubezen...
Ljubezen samo v besedi
poljubu
cvetu
in pesmi

Joče,
ker ne vem,
da je ljubezen tudi v trpljenju
sanjah
hrepenenju

Joče,
ker nosim žalost v sebi
in nikoli je ni konca...
Joče,
ker je bolečina neizmerna
in vse več se jih poraja iz nje...
Nebo joče...
Joče,
ker sama ne morem več jokati...

Jordan Valerija

NAŠI SODELAVCI

Našega sodelavca Staneta Senice ni več

18. avgusta je nesreča in kruta usoda prekinila njegovo življenjsko pot in iz naših vrst iztrgala dobrega sodelavca in prijatelja.

Njegova življenska pot ni bila lahka. Rodil se je kmalu po pričetku druge svetovne vojne v delavski družini, kjer se je že v zgodnji mladosti srečal s pomanjkanjem vseh vrst in oblik in

moral spoznati, da se od mnogih želja le redke tudi uresničujejo. Samo izredna naravna bistrost in vztrajnost mu je omogočila, da se je iztrgal iz neznanja in tako omogočil lepše življenje sebi in svojim bližnjim.

Svoje prvo delo je našel med otroci na osnovni šoli v Suhorju in potem dopolnjeval svoje izkušnje in znanje še na drugih šolah in drugih delovnih organizacijah.

Leta 1974 se je zaposlil v naši delovni organizaciji in vse do svoje smrti delal v pravni službi. Vsi njegovi sodelavci smo se učili od njega.

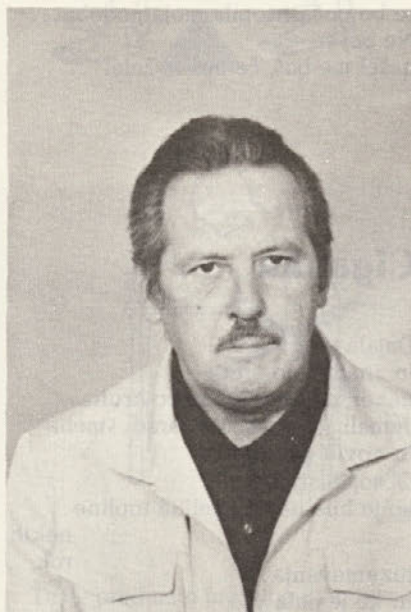
Poleg svojega dela je Stane našel čas tudi za delo v samoupravnih in družbenopolitičnih organizacijah. Pogrešali ga bodo gasilci, ki jim je pomagal pri njihovih začetnih korakih. Pogrešali ga bodo planinci. Stane je ljubil gore in na poteh aerovih planincev bodo manjkale njegove domislice in pesmi.

Za vse, kar je ustvaril in skrbel, zaradi česar je trpel, bi si zaslužil dolgo, dolgo življenje. Življenje se izteče, vse mine, v vseh nas bo ostal hvaležen spomin.

Stane, hvala za vse!

Š. K.

Milanu v spomin

Naš vsakdanji delovni ritem je prekinila žalostna vest, da je 26. 10. 1985 umrl Milan Seničar, naš dolgoletni sodelavec, tiskar.

Ko človek zve novico o smrti sodelavca, tovariša, s katerim je še včeraj skupaj delal, ustvarjal, ga stisne v prsih, spreleti srh, misli pa nehoti prehodi leta poznanstva in skušajo napraviti nek vtis o človeku, ki ga ni več.

Milan se je že leta 1944 odločil za grafični poklic, ko je kot učenec začel svojo pot tiskarja v takratni Celjski ti-

skarni v Celju. Od leta 1947 pa do danes, je z nekaj mesečno prekinitvijo, s pomočjo vseh vrst strojev prelil mnogo tiskarskega črnila na papir. Pod njegovimi spretnimi prsti je marsikatera zamisel stavca postala realnost,

izdelek, knjiga, pa dokument svojega časa, ki je še danes shranjena v javnih in zasebnih knjižnicah.

Posebno rad je tiskal knjige, brošure, plakate, obrazce, v zadnjem času pa neskončne obrazce.

Zavedal se je, da je njegovo delo težko, pa ga je imel vseeno rad. Ko sva se pred leti pogovarjala o spremembi delovnega mesta, je to odločno odklonil, s pripombo: »Moje delo je ob stroju«. Imel je izredno razvit čut pripadnosti tiskarni, bil ob vsakem času pripravljen delati in je sigurno rekorder v opravljenih nadurah.

Športni prijatelji ga bodo dolgo pogrešali, predvsem ribiči in kegljači, saj so mu bile te zvrsti športa zadnje čase najbližje.

Usoda je hotela, da mu spominski članek tiska sodoben stroj, ki je sad tudi njegovega prispevka našemu razvoju, ki je bil v njegovem času izredno hiter in mogoč samo z velikimi napori in odrekani njegove generacije.

Za vse to ti hvala, Milan.

Sodelavci obrata NO in vsi znanci iz TOZD Grafike te bomo ohranili v lepem spominu.

P. A.

Preberite, ne bo vam žal...

Pri zagrebški založbi GLOBUS je leta 1984 izšlo delo Dominique Lapaine in Larrya Collinsa PETI JEZDEC.

Če ste prebrali knjigo Jeruzalem, Jeruzalem, boste prav gotovo segli tudi po PETEM JEZDECU, saj obe deli zadevata isto problematiko, boj Palestine proti Izraelu za uveljavitev državnosti v lastni deželi. Pričujoče branje uvrščamo med dele natančne dokumentarne publicistike, ki opisuje dogodke, ki so v resnici futuristični, z idejo, ki utegne jutri postati stvarnost.

Zgodba romana je postavljena v trikotnik. Gadafi skuša z odločno akcijo, se pravi s pritiskom na ZDA, prisiliti Izrael, da bi se umaknil z zasedenih ozemelj in Palestincem priznal njihove pravice. Poleg Libije nastopata še Francija in Sovjetska zveza, ki si prizadevata, da bi miroljubno odpravili krizo in se izognili splošni vojni.

Avtorja si ne želita, da bi se nekaj podobnega res zgodilo. Vendar pa skušata z nenavadno napeto in fantastično zgodbo opozoriti na docela realno in resnično dejstvo, da svetu vendarle grozi velika nevarnost, če palestinskega vprašanja ne bi ugodno rešili. S tem skušata opozoriti človeštvo tudi na nevarnost termonuklearnega orožja, pa tudi političnih okoliščin, ki zbujajo ogorčenje žrtev politike zatiranja.

Izbiri glavnih oseb jima je prav tako narekoval razvoj palestinskega vprašanja. Moamerja el Gadafija sta izbrala za protagonista palestinskega boja zaradi njegovega odločnega in nepriaznesljivega stališča. Beginova vloga je sama po sebi razumljiva, enako pa velja tudi za ameriško vpletenost v spor. Gadafijev lik pa se ujema s predstavo, ki jo ima o njem zahod: za vsako ceno skuša omogočiti rešitev brez prelivanja krvi in se celo izpostavlja nevarnosti s svojo nenavadno akcijo, s katero se mnogi ne bi strinjali, v resnici pa gre za razrez vsega, kar se je dogajalo in kar se dogaja.

POČITNICE V ONOSTRANSTVU je roman Willia Heinricha, ki je lani izšel pri založbi Obzorja Maribor.

Tisti, ki radi prebirate napete zgodbe, boste gotovo z veseljem prebrali POČITNICE V ONOSTRANSTVU, saj avtorja Willia Heinricha poznajo že po vrsti dobrih romanov. Pričujoči roman je zgodba o mladi američanki Helen Bazzi, ki išče na Siciliji med drugo vojno izginulega soproga. Rada bi odkrila skrivnost, kje je ostal. Na skalnati otok v tuji deželi je prišla v spremstvu poročnika Bentleya.

Lepa Helena seveda ni vedal, kaj jo na tem otoku čaka. Sicilija je bila že od nekdaj dežela, kjer so ljudje živeli svojsko življenje po svojih nenapisanih zakonih.

Tako se Helena naenkrat znajde v rokah nevarnih razbojnikov, ki naj bi ji pokazali pot do njenega moža. Vendar ti ljudje živijo po svoje, v surovem okolju skalnate dežele, v skrivališču sredi gora. Tu Helena sreča moškega, ki prihaja iz povsem drugačnega sveta. To ni niti normalna vsakdanja Italija, niti ameriški zahod, temveč Sicilija, jug – kjer se policija nenehno ukvarja z razbojniki, oziroma z mafijo. Zato tod veljajo drugačni zakoni kot v sodobni Ameriki.

Mafijci Heleno odpeljejo v skalnate gore, da bi od njenega spremljevalca, ki je zadolžen za njeno varovanje, izsilili čim več denarja, s katerim bi pobegnili v Ameriko. Med Heleno in vodjem skupine se ravzname čudna ljubezenska strast. Helena prepozno spozna, kdo je v resnici ta mož. Ko se po daljših zapletenih situacijah s pomočjo poročnika Bentleya odpravi v Palermo, je zmedena in razočarana. Saj je med drugim spoznala, da je bil njen mož povsem drugačen človek kot ga je poznala, preden je odšel na vojno in so ga zahrbtno umorili mafijci.

Roman je brez dvoma prijetno poletno branje, ki vam bo popestrilo počitniške dneve.

Luisa Alther nam v romanu DRUŽINSKI ALBUM, ki je izšel lani, prav tako pri mariborski založbi Obzorje, predstavlja Gimy Babcock, ki se vrne k svoji hudo bolni materi, žrtvi neozdravljive bolezni. Vroča se duševno strta, saj je doživela popoln življenjski zlom. Po nemirni mladosti in nespornih s starši, ki jo ovirajo pri njenih življenjskih odločitvah, se znajde v šoli oziroma zavodu, ki je daleč od doma. Rane, ki jih je pustila ljubezen do vrstnika, se počasi zacelijo. Potem, ko že misli, da se ne bo več zaljubila, se spoprijatelji z Edno, s katero čez čas postaneta ljubimki in zaživita skupno življenje. Odrečeta se študiju in odi-

deta proti severu. Gimy se na prijateljino željo vključi v boj za ženske pravice, boj za docela enostranske, zanesenjaško občuteno družbo. Dekleti se z nekaterimi preprostejšimi somišljenicami naselita na zapuščeni farmi v bližini zaostalega mesteca.

S prebivalci mesta ne najdejo istega jezika, zato njihovo življenje spremlja vrsta burnih dogodkov.

Po nenadni Ednini smrti se Gimy odloči za zakon z uglednim meščanom. Zakon, za katerega se večno neodločna, v sebi razdvojena Gimy prav tako ni odločila prostovoljno, se nesrečno konča. Gimy ostane sama z umirajočo materjo, v položaju ko zase ne vidi nobene možnosti več, nobene poti naprej.

Življenjska izpoved je napisana s pogumom in odkritostjo, ki ju redko srečujemo. Lisa Alther je s pročiščujočim delom zaslovela. Upajmo, da bomo lahko brali še kakšen njen, tako dober roman.

IME ROŽE je roman Umberta Eca, ki je lani izšel pri Mladinski knjigi.

Roman je branje, ki bo razveselilo zahtevne, za filozofska dela ogrete bralce.

Gre za zgodbo Viljema in Baskervilla, frančiškanskega meniha, ki pride v slovečo opatijo, nekje med morjem in Alpami, med Lignurijo in Piemantom, kot odposlanec cesarja Ludvika Bavarskega, ki se pripravlja na pohod proti Rimu, na srečanje delegacij dveh sprtnih strani. Viljem pride kot diplomat, a se znajde v vlogi detektiva: postavljen je pred vrsto zločinov, ki se vrtijo okrog samostanske knjižnice – labirinta. Skrivnost razvozlja, vendar prepozno, saj zaradi nje propade njegovo diplomatsko poslanstvo.

Tako je roman Umberta Eca zgodba, ki je v srži oblečena filozofska teza, ki ne le z besedo, marveč tudi z zgledom pripoveduje o starodavnosti novega in navzočnosti starodavnega dela, ki postavlja pred bralca vrsto vprašanj.

Ali gre za prikrito zgodbo današnjega časa? Ali za preprosto kriminalko, postavljeno v nenavaden ambient in prepleteno z modrovanji, ki so obenem lišp in skrivališče podatkov za identifikacijo zločinca?

Menim, da je Ime Rože zares kriminalka, ki bralca vodi med citati in drobci prikazov zgodovinskih osebnosti, od vprašanja do vprašanja: zakaj na vsako vprašanje je odgovor novo vprašanje, dokler Viljem iz Baskervilla, menih in mislec in detektiv, ki mu je poglavitno vodilo krepost, z dvomi še o svojem najljubšem opraviilu, saj je odkril preveč.

Skratka, IME ROŽE boste prebrali z velikimi užitkom, res je pa, da vam bo vzelo branje nekaj več časa.

Dora Rovere

ZA DOBRO VOLJO

In kaj delate v prostem času?

Slišal sem, da se bodo znamke podražile. Dajte mi, prosim, dve!

Ste me klicali, tovariš doktor?

Podstrešna inventura

V podjetju »DIŽI« se z vso resnostjo borijo proti dvigovanju cen: silovito so zvišali cene dvigal, vilicarjev in žerjavov!

Pri vsesplošnem varčevanju se posebno odlikujeta Jule in Bule; dnevno parabita za delo le dve do tri ure!

Treba se je zagrizeno boriti proti napakam, četudi pri tem delamo velike napake!

Včasih so rekli:

Ne le kar mora,
kar more,
to mož je storiti dolžan.

A danes dodan je še dober nasvet:
če moreš,
pri delu le stopi na stran!

Nobena umetnost ni,
pri obilici dela mnogo narediti;
umetnost je,
pri obilici dela nič narediti!

Poglejte ta kulturno-zgodovinski spomenik;
zob časa je opravil svoje delo,
zdaj smo na vrsti mi...

Rečem vam, da vse svoje dohodke
uporabim za prehrano!

Hm, se mi je kar zdelo,
ker ste tako suhi...

Da je penzionist Jaka umrl, se ni čuditi;
nerazumljivo je, od česa je živel
do svoje smrti...

Če mi še enkrat rečeš, da nisem danes
ničesar naredil, boš to takoj preklical,
ko boš videl, kaj sem iz tebe naredil!

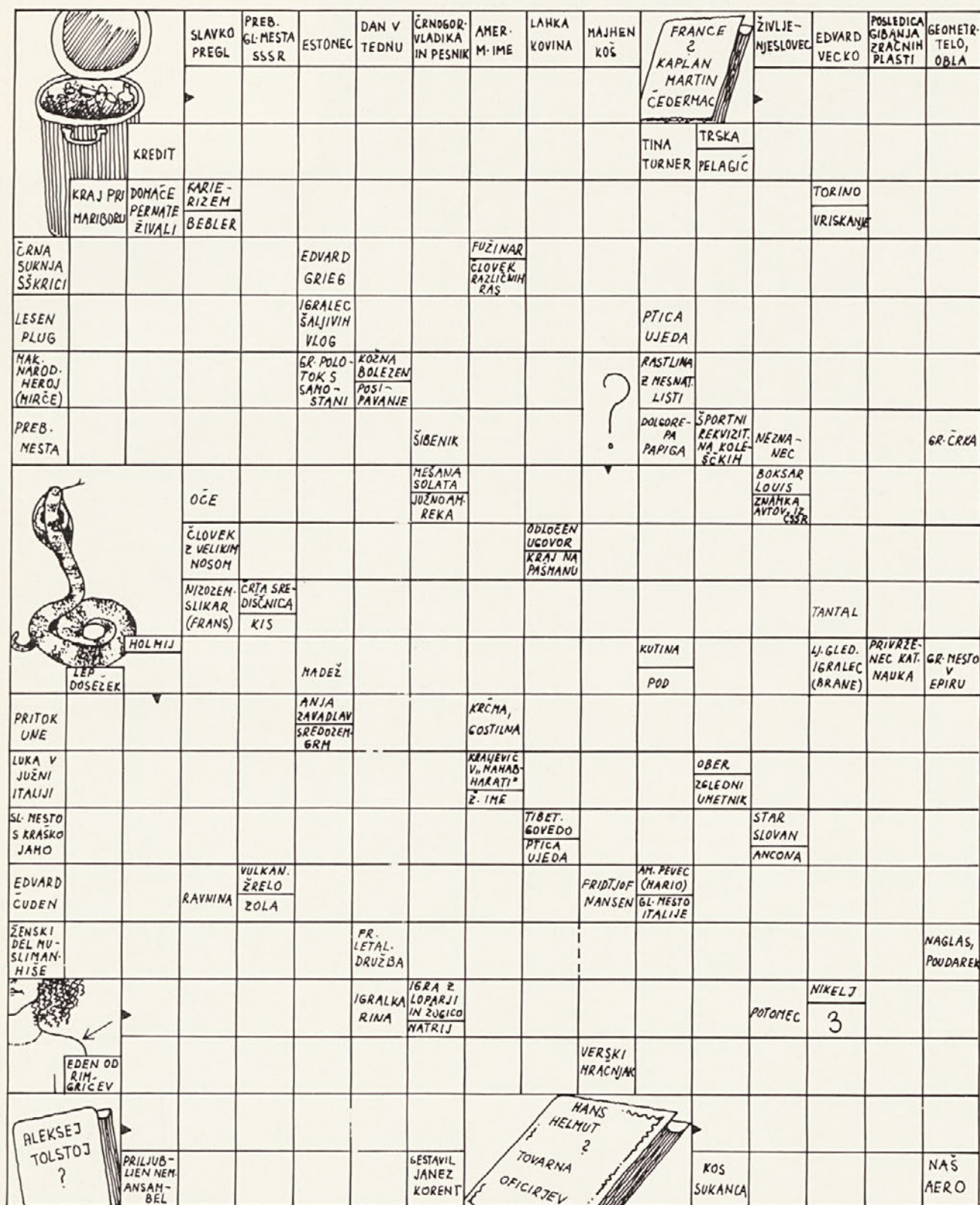
(LoSt)

Zate je, zapeljivec!

Dragi moj, odloži lasuljo in protezo, pa bomo videli, kaj bo storila tvoja mlada prijateljica...

Za nagradno križanko 5-7 smo prejeli samo 48 rešitev. Žreb je nagrade razdelil takole:

1. nagrada – 600 din – URANKAR Pavla, TOŽD Kemija Šempeter
2. nagrada – 400 din – KLINC Cvetka – DSSS
3. nagrada – 200 din – HAJDINJAK Srečko – TOZD Grafika

Izrezke z rešitvijo nagradne križanke 8 pošljite na naslov: Kadrovski in splošni sektor AERO Celje, Čuprijska 10, Celje. Na kuverto napišite: NAGRADNA KRIŽANKA. Pri žrebanju bomo upoštevali pravilne rešitve, ki bodo v našem uredništvu do 13. decembra 1985.

Celje - skladišče
D-Per

452/1985

1119854097,8

COBISS •